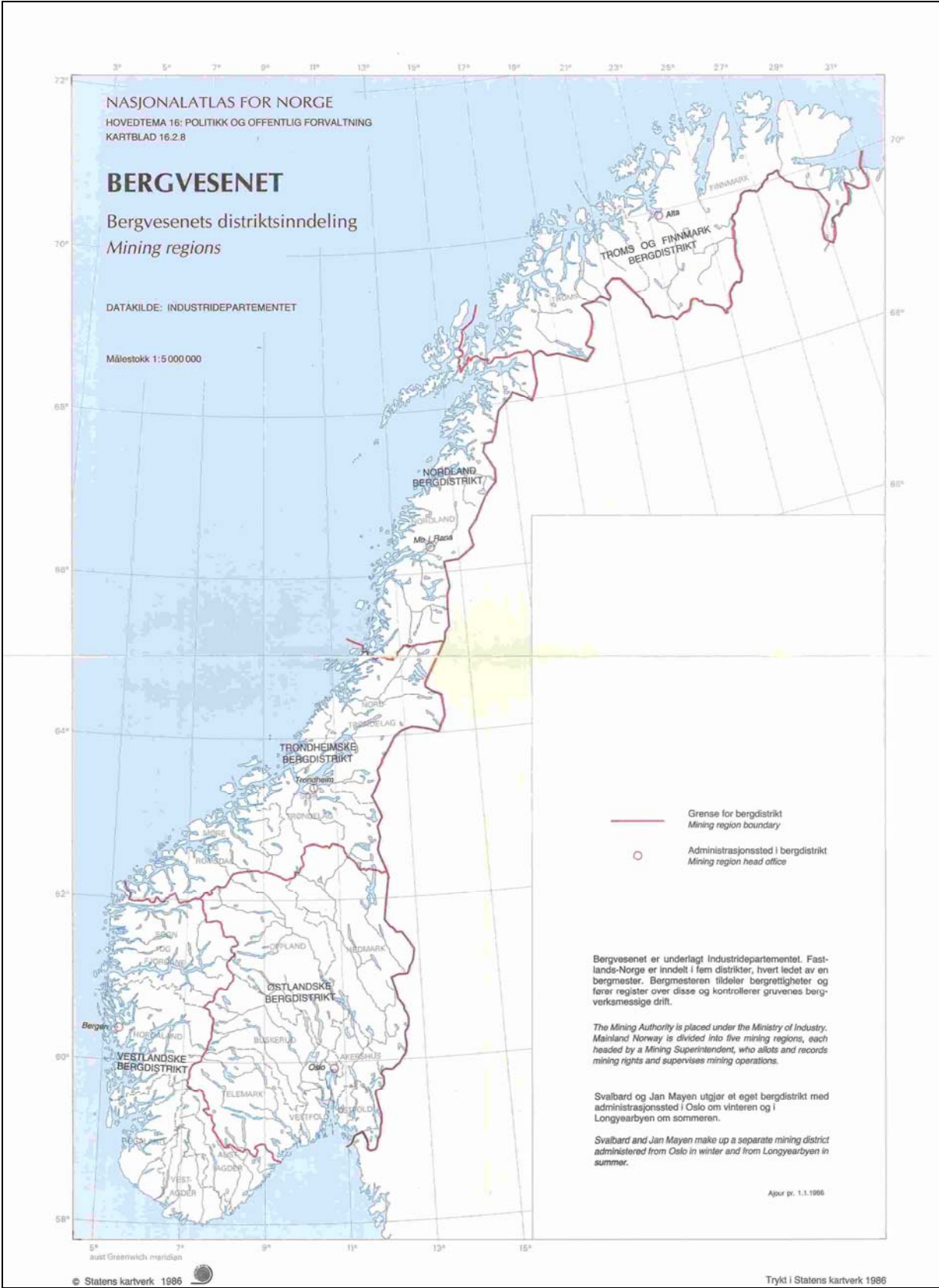

BERGVESENET
MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD

ÅRSRAPPORT

2005

Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard

ÅRSRAPPORT 2005

INNHold

1.	BERGVESENET MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD	5	5.1	Avrenning fra nedlagte gruver	16
1.1	Generelt om etaten	5	5.2	Sulitjelma	16
1.2	Hovedprioriteringer med resultatmål og krav	5	5.3	Løkken	17
1.3	Oppdragsliste	7	5.4	Folldal verk	17
			5.5	Nordgruvefeltet Røros	18
			5.6	Søve Gruver	18
2.	ADMINISTRASJON	8	6.	MINERALNÆRINGEN I 2005	19
2.1	Administrasjon og lokalisering	8	6.1	Produksjonsdata fra mineralnæringen	19
2.2	Budsjett/økonomi	8	6.2	Malmgruver	19
2.3	Dokument og informasjonsforvaltning	8	6.2.1	Rana Gruber AS	19
2.3.1	Bergvesenets databaser	8	6.2.2	Titania AS	19
2.3.2	Rapport- og kartarkivet	8	6.3	Industrimineraler	19
2.3.3	Norges bergverksdrift	9	6.4	Bygnings- og monumentstein	20
2.3.4	Internasjonale studiegrupper for metaller	9	6.5	Byggeråstoffene sand, grus og pukk	21
2.4	Norge digitalt	9			
2.5	Informasjonsvirksomhet	9	7.	BERETNING OM BERGVERKSDRIFTEN PÅ SVALBARD	22
3.	FORVALTNING OG SAKSBEHANDLING	10	7.1	Virksomheten på Svalbard 2005	22
3.1	Rettigheter etter bergverksloven	10	7.2	Kullproduksjon	22
3.1.1	Mutinger	10	7.2.1	Store Norske Spitsbergen Grubekompani AS	22
3.1.2	Utmål	10	7.2.2	Trust Arktikugol	23
3.1.3	Gullvasketillatelser	10	7.3	Petroleumsvirksomheten	23
3.2	Ikke mutbare mineraler	11	8.	OVERSIKTER	25
3.2.1	Rettigheter etter kalksteinsloven	11	8.1	Bergvesenets personale	25
3.2.2	Rettigheter etter kvartsloven	11	8.2	Forvaltning og saksbehandling	25
3.3	Forvaltning som hører inn under annet lovverk	11	8.3	Bergrettigheter	26
3.3.1	Konsesjonsloven av 2003	11	8.3.1	Prisutviklingen på edel- og basemetaller	26
3.3.2	Kap VII-a plan – og bygningsloven	12	8.3.2	Mutinger tildelt i 2005	26
3.4	Driftsplaner og tilsyn	12	8.3.3	De største mutingsinnehaverne pr. utgang 2005	26
3.4.1	Driftsplaner	12	8.3.4	Bergrettigheter Østlandske bergdistrikt pr. 31.12.05	27
3.4.2	Tilsyn	13	8.3.5	Bergrettigheter Vestlandske bergdistrikt pr. 31.12.05	27
3.4.3	Kontroll av dammer og betongplugg	13	8.3.6	Bergrettigheter Trondheimske bergdistrikt pr. 31.12.05	27
4.	SIKRING AV NEDLAGTE GRUVER	14	8.3.7	Bergrettigheter Nordlandske bergdistrikt pr. 31.12.05	28
4.1	Gruvesikringsregister	14	8.3.8	Bergrettigheter Troms og Finnmark bergdistrikt pr. 31.12.05	28
4.2	Sikring av nedlagte gruver	14	8.3.9	Oversikt over mutingsområder Norge	29
4.3	Utførte sikringsarbeider i 2005	14	8.4	Pbl. Kap. VII-a	30
4.4	Opprydding etter gruedriften i Fosdalen	15			
5.	TILTAK MOT FORURENSNING	16			

8.4.1	Meldinger ferdigbehandlet i 2005	30	9.	SVALBARD	31
8.4.2	KU ferdigbehandlet i 2005	30	9.1	Oversikt over funnpunkt	31
8.4.3	Meldinger etter forskriftens		9.2	Oversikt over utmål	34
	vedlegg II ferdigbehandlet i 2005	30	9.3	Forvaltning saksbehandling	36

1. BERGVESENET MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD

1.1 Generelt om etaten

Bergvesenet ble opprettet ved kongelig resolusjon av 29. november 1985. 5 tidligere bergdistrikter ble da slått sammen til en etat med en bergmester som leder og kontorsted i Trondheim.

1. januar 2003 ble etatene Bergvesenet og Bergmesteren for Svalbard slått sammen. Etatens hovedkontor ligger i Trondheim med avdelingskontor i Longyearbyen. Etatens navn er nå Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard (Bergvesenet).

Bergvesenet er statens sentrale fagetat for forvaltning og utnyttelse av mineralske ressurser og er direkte underlagt Nærings- og handelsdepartementet (NHD).

Grunnleggende lovreguleringer for virksomheten er bergverksloven som regulerer leting og drift på metaller, lov om erverv av kalksteinsforekomster, lov om erverv av kvartsforkomster, lov om avståing av grunn til ikke mutbare forekomster og industrikonsesjonsloven.

Etaten har videre en sentral rolle ved behandling og godkjenning av meldinger etter plan- og bygningslovens regler om konsekvensutredninger.

Kongen fastsatte 1. april 2005 ny forskrift om konsekvensutredninger. Tidligere forskrift om konsekvensutredninger omfattet nærmere bestemte utbyggingstiltak som fikk sin tillatelse gjennom vedtak etter plan- og bygningsloven eller sektorlov. De nye bestemmelsene gjelder også for plan- og bygningslovens oversiktsplaner når de legger føringer for senere utbyggingstiltak, og reguleringsplaner eller tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø, naturressurser eller samfunn.

De nye bestemmelsene er i tråd med EU-direktiv 2001/42/EF om miljøvurderinger av visse planer og programmer.

Bergverksvirksomheten på Svalbard administreres i henhold til "Bergverksordningen for Svalbard" gitt ved kongelig resolusjon av 7. august 1925. I tillegg til denne er det utarbeidet utfyllende regler for petroleumsvirksomhet.

Bergmesteren for Svalbards distrikt omfatter både Svalbard og Jan Mayen. På Jan Mayen gjelder bergverksloven for fastlandet.

I tillegg administrerer Bergvesenet miljøtiltak og sikringsarbeider ved gamle gruver der staten har et forvalteransvar.

1.2 Hovedprioriteringer med resultatmål og krav

Nærings- og handelsdepartementet har i tildelingsbrevet for 2005 satt følgende hovedprioriteringer med resultatmål og krav.

Virksomhetsidé:

Det er fastsatt følgende virksomhetsidé for etaten:

"Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard (Bergvesenet) skal arbeide for at landets mineralressurser forvaltes og utnyttes til beste for samfunnet".

Målsettinger:

- effektivt forvalte gitte fullmakter og være et sakkyndig organ i saker som angår mineralnæringen.
- arbeide for å redusere de miljømessige konsekvenser av mineraluttak og bidra til en balansert miljøforvaltning.
- arbeide for økt verdiskapning innen mineralnæringen.
- arbeide for økt forståelse av mineralnæringens betydning i samfunnet.

Bergvesenet skal medvirke til å oppfylle Nærings- og handelsdepartementets mål innen geologi- og mineralressursforvaltning. Målet er å opprettholde og sikre grunnlaget for økt verdiskapning innen mineralnæringen basert på en samfunnsmessig forsvarlig utvinning og foredling av mineraler.

Saksbehandling

Bergvesenet skal utføre enkeltsaksbehandlingen slik at saksbehandlingstiden ligger innenfor fastsatte mål, og at sakene behandles i tråd med reglene om saksbehandlingstid i forvaltningslovens § 11a.

Tilsynsvirksomhet

Tilsynsvirksomheten skal fortsatt prioriteres, og det skal arbeides for at undersøkelsesarbeider og uttak av mineralske ressurser blir gjennomført slik at hensynet til en forsvarlig ressurs- og miljøforvaltning blir ivarettatt.

Etaten skal fortsette arbeidet med å forenkle og effektivisere tilsynet for bedriftene bl. a. gjennom å videreføre det etablerte samarbeid-

et med direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap om felles tilsyn.

Sikrings- og forurensningstiltak

Departementet forutsetter som tidligere at Bergvesenet legger vekt på å ivareta en forsvarelig og varig sikring av farlige gruveåpninger og kartlegging og gjennomføring av tiltak for å hindre avrenning/forurensning fra nedlagte gruver der staten har forvaltningsansvar. Det bes om at Bergvesenet viderefører sin rapportering fra arbeidet med tiltak mot avrenning fra gruvene.

Miljøhandlingsplan

Nærings- og handelsdepartementet forventer at Bergvesenet følger opp de punktene på departementets miljøhandlingsplan der etaten er involvert. Det skal rapporteres om fremdrift og resultater i årsrapporten og ellers ved behov.

Studiegrupper

Nærings- og handelsdepartementet vil opprettholde medlemskapet i de internasjonale studiegruppene for bly/sink og nikkel. Etaten skal på vegne av departementet delta på årsmøtene i gruppene og på andre viktige møter. Det skal rapporteres om arbeidet i årsrapporten og ellers ved behov.

Bergverksstatistikken (inklusive bergverksberetningen)

Reduksjon av næringslivets byrder knyttet til innrapportering til offentlige myndigheter utgjør en sentral del av regjeringens forenklingarbeid. Sentralt i dette arbeidet står prinsippene om at det skal være et reelt behov for informasjonsinnhentingen, at den næringsdrivende ikke skal måtte rapportere samme opplysning mer enn en gang, at det offentlige skal tilby enklest mulig rapporteringsmåte (elektronisk innrapportering), og at det skal være et rimelig forhold mellom det offentleges nytte av rapporteringen og den byrden som blir pålagt den næringsdrivende.

Departementet ber om at Bergvesenet i samarbeid med Norges geologiske undersøkelse (NGU) gjennomgår de to statistikkene som etatene utarbeider, og ser på muligheten for sammenslåing/samordning av de to statistikkene. Etaten bes videre om å gjennomgå informasjonsinnhentingen (skjema-ene) og presentere et opplegg som innebærer en større grad av gjenbruk av opplysninger fra andre

offentlige institusjoner, samt en raskere og elektronisk publisering av statistikken.

Ressursutnyttelse

De midler som stilles til disposisjon for virksomheten skal utnyttes effektivt og målrettet i forhold til prioriteringene. Presisjonsnivået i forhold til strategisk fokus og politiske prioriteringer og spesielt de som er nevnt i tildelingsbrevet, skal være høyt. Virksomheten skal gjennom styringsdialogen konkret vurdere og redegjøre for oppgaver som kan avsluttes eller reduseres til fordel for en større konsentrasjon om de høyest prioriterte oppgavene. Virksomheten skal videre legge vekt på presis rapportering i forhold til tildelingsbrevene og varsle departementet snarest mulig dersom forventet ambisjonsnivå eller tidsfrister ikke kan overholdes.

Informasjonsvirksomhet

Informasjon om viktigheten av økt verdiskapning for å sikre velferdssamfunnet fremover skal prioriteres høyt av Nærings- og handelsdepartementet og tilleggende virksomheter og organisasjoner. Det gjelder også informasjon om tilgjengelige virkemidler og oppnådde resultater innenfor forvaltningens arbeid med forenkling, forskning og innovasjon.

Virksomhetene skal profesjonalisere sin informasjonsvirksomhet og i samarbeid med departementet bidra til å synliggjøre nærings- og verdiskapningspolitikken. Virksomheten skal ha en aktiv informasjonsformidling og samarbeide med departementet. Samtidig er det viktig at virksomhetene har god kompetanse og gode rutiner for håndtering av presse og media.

Virksomhetene bes om å utarbeide og oppdatere en løpende informasjons-/medieplan for sitt område og holde nødvendig kontakt med departementets informasjonsenhet. Medieplanen skal oppdateres løpende. Det skal være nær og løpende kontakt mellom informasjonsansvarlig i Bergvesenet og Nærings- og handelsdepartementet.

Norge digitalt

Departementet vil for øvrig vise til St. meld. Nr. 30 (2002-2003) "Norge digitalt – et felles fundament for verdiskapning", og be om at Bergvesenet redegjør for forhandlingene med Statens kartverk om medvirkning til etablering, drift og vedlikehold av "Norge digitalt", samt

de eventuelle finansieringsbehov dette medfører.

Særlig om etatens virksomhet på Svalbard

Svalbards geologiske ressurser skal forvaltes og utnyttes best mulig til nytte for samfunnet. De forvaltningsoppgaver som er tillagt Bergvesenet i henhold til Bergverksordningen på Svalbard og Svalbardmiljøloven med forskrifter, skal ivaretas i tråd med dette overordnede prinsippet.

Tilsynsvirksomheten skal prioriteres for å sikre at det ved undersøkelsesarbeider og uttak av mineralske ressurser blir tatt hensyn til en forsvarlig ressurs- og miljøforvaltning. I den grad det anses hensiktsmessig skal det etablerte

samarbeidet med Arbeidstilsynet fortsette. departementet forutsetter at etaten legger vekt på å foreta en forsvarlig og varig sikring av farlige gruveåpninger.

Videre forutsetter det at de bevilgede midler i 2005 under kapitel 0011, post 01 brukes i samsvar med de prioriteringer som er skissert i St. prp nr. 1 for 2004-2005 Svalbardbudsjettet fra Justisdepartementet.

1.3 Oppdragsliste

Tildelingsbrevet for 2005 hadde en oppdragsliste over 5 konkrete oppdrag knyttet til ulike resultatmål.

Oppdragslisten er satt opp i tabell 1.1 Oppdrag:

Tabell 1.1 Oppdrag

Resultatområde	Oppdrag	Tidsfrister
Sikring	Reparere og vedlikeholde bokkorta i Folldal	1. halvår 2005
Sikring	Reparere og vedlikeholde det gamle gruvetårnet på Løkken	I løpet av 2005
Forurensning	Presentere et opplegg for, og å igangsette forurensningsreducerende tiltak i de nedlagte gruveområdene i Røros og i Folldal	I løpet av 2005. Rapportering gjennom halvårsrapport og årsrapport.
Bergverksstatistikken	I samarbeid med NGU gjennomgå bergverksstatistikkområdet med sikte på forenkling	1. mai 2005
Informasjonsvirksomhet	Øke fokus på informasjonsvirksomhet og utarbeide en medieplan.	

2. ADMINISTRASJON

2.1 Administrasjon og lokalisering

Bergvesenet er lokalisert i samme bygningskompleks som Norges geologiske undersøkelse (NGU) på Lade i Trondheim.

I tillegg har etaten et kontor i Longyearbyen på Svalbard. Etaten flyttet inn i nåværende lokaler i april 1999.

Etaten hadde ved utgangen av 2005 17 ansatte. Av disse er 5 på kontorsiden, de øvrige er saksbehandlerstillinger. (se 8.1 Bergvesenets personale).

Etatens medarbeidere har en allsidig fagsammensetning som er dekkende for etatens arbeidsoppgaver.

2.2 Budsjett/økonomi

REGNSKAPSOVERSIKT

	Utgifter i 1000 kr	
	2004	2005
Lønn og godtgjørelser	7 771	6 781
Varer og tjenester	3 801	4 142
Sikringstiltak	93	916
Tiltak mot avrenning fra nedlagte gruver	6 569	2 550
Prospekteringsstøtte	0	0
Sum utgifter	16 234	14 389

	Inntekter i 1000 kr	
	2004	2005
Produksjonsavgifter m.v	1 046	959
Årsavgifter, mutingsgebyr	1 198	1 792
Sum inntekter	2 244	2 751

2.3 Dokument og informasjonsforvaltning

Bergvesenet inngikk avtale med en leverandør om elektronisk journal, arkiv- og saksbehandling våren 2005. I løpet av året er systemet videre tilrettelagt for etaten. Det er videre gjennomført kurs for saksbehandlere og kontoransatte. Systemet er tatt i bruk fra årsskiftet 2005/2006.

”befaring” og ”befaringsrapporter”. I tillegg ble ”Kommuneplanregisteret” med oversikt over områder for råstoffuttak etablert. I løpet av 2005 ble også relasjonsdatabasen ”Gruvesikringsregister” med delregistrene ”gruver” og ”gruveåpninger” og ”deponier” etablert og tatt i bruk. Arbeidet med å videreutvikle registrene fortsetter i 2006.

2.3.1 Bergvesenets databaser

Bergvesenet har etablert en rekke forskjellige interne registre/databaser til bruk i egen saksbehandling. For å effektivisere saksbehandlingen ble det i 1998 satt i gang arbeid med å gå gjennom og samordne interne registre. Arbeidet resulterte i relasjonsdatabasen ”Tilsyn” som består av delregistrene: ”besøksobjekter”, ”rettigheter med eiendommer”, ”driftsplaner”,

2.3.2 Rapport- og kartarkivet

Bergvesenet har i sitt arkiv en rekke bergfaglige rapporter som inneholder verdifull informasjon. Rapportene er hovedsakelig knyttet til rapporteringsplikten som fremgår av lov av 30. juni 1972 nr. 70 om Bergverk.

Det pågår et kontinuerlig arbeid med å registrere innkomne rapporter i en intern relasjonsdatabase. I 2005 ble det innregistrert

169 nye rapporter slik at registeret nå omfatter til sammen 5.213 rapporter. Arbeidet videreføres i 2006.

Rapportarkivet benyttes hovedsakelig internt i Bergvesenets saksbehandling, eksempelvis i forbindelse med behandling av areal- og verneplaner. Imidlertid er en stor del av rapportene tilgjengelige for publikum, og Bergvesenet mottar hvert år forespørsler om innsyn i eller kopiering av rapporter.

I tillegg til rapportarkivet har Bergvesenet et omfattende kartarkiv. Her ble det i løpet av året registrert ca. 1.000 nye kart slik at det totale antallet registrerte kart er på 11.225. Utenom kommer et eget kartarkiv for Sulitjelma hvor det er registrert 860 kart.

2.3.3 Norges Bergverksdrift

I samarbeid med Statistisk sentralbyrå (SSB) innhenter Bergvesenet opplysninger om produksjonen hos bedrifter innenfor den delen av mineralnæringen som driver uttak. Opplysningene publiseres hvert år i publikasjonen Norges Bergverksdrift. Statistikken Norges Bergverksdrift for 2003 var klar for utsendelse i desember 2005.

Dessverre gir Norges Bergverksdrift ikke et helt fullstendig bilde av samlet uttak av mineralske råstoffer i Norge.

Statistikken for bedrifter som driver med basis i bergverksloven og industrimineralbedriftene er pålitelig.

For byggeråstoffer er imidlertid statistikken utilfredsstillende, noe som hovedsakelig skyldes mangelfull innrapportering og/eller mangelfull utfylling av statistikk skjema innenfor denne kategori.

Som nevnt under kapittel 1 ble Bergvesenet gjennom tildelingsbrevet pålagt å foreta en gjennomgang av statistikken i samarbeid med NGU, med sikte på forenkling. Statsråden inviterte bransjen til å delta i arbeidet. For å få en optimal løsning anser Bergvesenet at det også er nødvendig at Statistisk sentralbyrå (SSB) deltar i samarbeidet.

Samarbeidsgruppen tar sikte på at skjemaet som sendes bedriftene skal være ferdig i løpet av første halvår 2006. Dette vil bety at antall rapporteringskjema reduseres fra 3 til 1 samtidig som skjemaet forenkles betydelig.

I kapittel 6 er det gitt en kort oversikt over mineralnæringen i Norge i 2005. Oversikten omfatter uttaket av malmer og industrimineraler. For pukk, grus og øvrige byggeråstoffer er det kun gitt en kort omtale av

situasjonen med bakgrunn i opplysninger som har tilflytt Bergvesenet gjennom blant annet befaringer.

2.3.4 Internasjonale studiegrupper for metaller

Det er tre internasjonale studiegrupper for metaller, en for bly/sink (ILZSG), en for nikkel (INSG) og en for kobber (ICSG). Fra 1997 har Bergvesenet representert Norge i disse studiegruppene. En målsetting da Bergvesenet påtok seg dette arbeidet var å delta på et møte i hver av gruppene før det ble gjennomført en evaluering.

Etter Bergvesenets oppfatning er studiegruppene for Norge på lik linje med de øvrige medlemmene, har direkte påvirkning i forhold til de anbefalinger som måtte vedtas og som vil berøre norsk industri.

Bergvesenet har i 2005 deltatt på vår- og høstmøtene i de internasjonale studiegruppene for bly/sink og nikkel. Per Zakken Brekke ble gjenvalgt som formann i den internasjonale studiegruppen for nikkel på vårmøtet, mens Bård Dagestad ble gjenvalgt til formann i miljø- og økonomikomiteen på høstmøtet i bly/sinkgruppa.

På møter i Lisboa i mars, vedtok hver av de tre studiegruppene en samlokalisering av sekretariatet i Lisboa fra 01.01.06 under ledelse av en felles generalsekretær.

Samlokaliseringen med en generalsekretær har allerede gitt seg positive utslag ved at medlemsavgiften for hver gruppe er betydelig redusert.

2.4 Norge digitalt

Statens kartverk som representant for Norge digitalt samarbeidet har akseptert at NGU og Bergvesenet anses å være en part. Avtalen ble underskrevet medio desember 2005. Det gjenstår noen ubesvarte spørsmål om kostnader knyttet til avtalen.

2.5 Informasjonsvirksomhet

Bergvesenet har i eget brev redegjort for etatens forhold til informasjonsvirksomhet og medieplan. Av de sakene etaten pekte på som aktuelle ble nettportalen, som er etablert sammen med NGU, åpnet av statsråd Børge Brende i april. Videre fikk statsråden en bred dekning da han deltok ved en markering i Verran kommune i forbindelse med at prosjektet "Opprydding Fosdalen Bergverk" ble avsluttet.

3. FORVALTNING OG SAKSBEHANDLING

Grunnlaget for Bergvesenets virksomhet er det årlige tildelingsbrevet fra Nærings- og handelsdepartementet og Bergvesenets virksomhetsplan. I tillegg kommer en rekke oppgaver som er tildelt Bergvesenet fra mai 1993 og senere. Hovedoppgavene knytter seg til forvaltning av mineralressursene med grunnlag i bergverksloven, bergverksordningen for Svalbard, kalksteinsloven og kvartsloven for å nevne noen. I tillegg knytter Bergvesenets saksbehandling seg også til annet lovverk som f.eks plan- og bygningsloven.

3.1 Rettigheter etter bergverksloven

Den norske lovgivningen skiller mellom mutbare og ikke mutbare mineraler. Mutbare mineraler tilhører staten som følge av det såkalte bergregaleet. Mutbare mineraler er definert i lov av 30. juni 1972 nr. 70 om bergverk (bergverksloven), og omfatter metaller med egenvekt høyere enn 5 og malmer av slike metaller og metallene titan og arsen og malmer av disse. Magnetkis og svovelkis er også mutbare. I loven er det gjort unntak fra mutbarheten for myr- og sjømalme og alluvialt gull. Alluvialt gull er gull som opptrer i løs sand og grus avsatt i en elv (ført til stedet med vann).

Nettportalen www.prospecting.no som er et samarbeid mellom Bergvesenet og Norges geologiske undersøkelse (NGU) viser opprettholdte bergrettigheter. Bergrettighetene oppdateres hver uke.

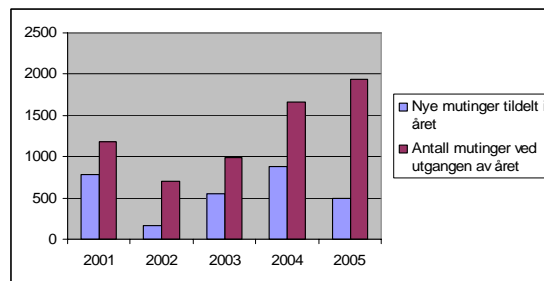
3.1.1 Mutinger

Den som vil sikre seg rett til å undersøke en forekomst av et mutbart mineral og rett fremfor andre til å utvinne malmen må begjære muting.

En muting gir en prioritert undersøkelsesrett etter mutbare mineraler innenfor et definert område. En søker kan søke om flere områder samtidig. Mutinger danner grunnlag for søknad om utmål. Figur 3.1 viser utviklingen av mutingsaktiviteten i perioden 1996 - 2005.

Interessen for nye mutinger har gått tilbake i forhold til fjoråret og er nå på samme nivå som i 2003. I løpet av 2005 mottok Bergvesenet til sammen 535 mutingssøknader mot 898 året før. Det ble tildelt 496 mutingsområder og samtlige mutingssøknader ble behandlet innenfor fastsatt frist.

Totalt var det 1.941 opprettholdte bergrettigheter i Norge (utenom Svalbard) pr. utgang 2005. Herav 43. utmål.

Figur 3.1 Mutingsaktiviteten i perioden 2001 – 2005 (antall mutinger).

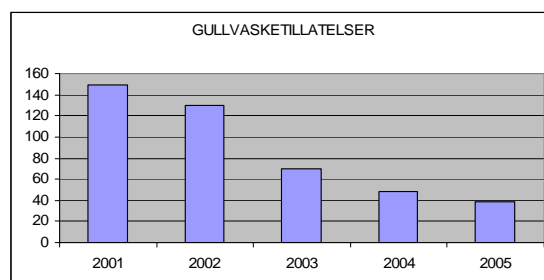
Årets aktivitet har hovedsakelig foregått i Østlandsområdet og Nord-Norge. Oversiktene 8.3.2 – 8.3.3 gir nærmere opplysninger om undersøkelsesaktiviteten og hvilke elementer som det er mutet på. En viktig side ved aktiviteten er muterens plikt til å sende inn resultatrapporter når undersøkelsene er avsluttet. Resultatene blir offentlig tilgjengelige når, eller hvis, rettighetene faller i det fri og er et viktig informasjonsgrunnlag for selskaper som senere starter opp nye undersøkelser i disse eller nærliggende områder.

3.1.2 Utmål

Det er ikke tildelt utmål i 2005. Opplysninger om opprettholdte utmål går frem av oversiktene 8.3.4-8.3.8. Når det gjelder Svalbard vises til kap. 7.

3.1.3 Gullvasketillatelser

I henhold til bergverksloven § 1 jf. forskrifter nr. 1474 av 21. desember 2001 utsteder Bergvesenet også tillatelse til å lete etter gull i løsmasser (alluvialt gull) på statsgrunn. I 2005 ble det utstedt 39 gullvasketillatelser.

Figur 3.2 Oversikt over utstedte gullvasketillatelser 2001 – 2005 (antall).

3.2 Ikke mutbare mineraler

Mineralske råstoffer som ikke faller inn under bergverksloven, de såkalte ikke-mutbare mineraler, tilhører som hovedregel grunneier. Undersøkelser etter og drift på slike mineraler må således enten gjøres av grunneier selv eller av andre etter avtale med grunneier.

I praksis kan de ikke-mutbare mineraler deles inn i industrimineraler, naturstein og byggeråstoffer (pukk, grus, sand og leire). I tillegg kommer alluvialt gull, myr- og sjømalm.

Erverv av forekomster med ikke-mutbare mineraler omfattes stort sett av konsesjonsloven av 2003 som regulerer erverv av fast eiendom. Erverv av eiendoms- eller bruksrett til kalk- og kvartsforekomster reguleres av henholdsvis kalksteinsloven og kvartsloven. For utvinning av alluvialt gull på statsgrunn gjelder egne regler.

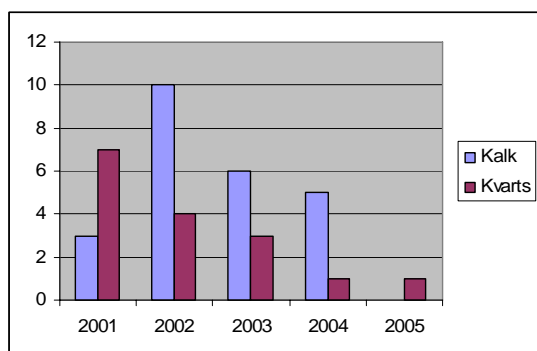
3.2.1 Rettigheter etter kalksteinsloven

Erverv av kalksteinsforekomster reguleres av lov av 3. juli 1914 nr 5 om erverv av kalksteinsforekomster (kalksteinsloven). Det kreves konsesjon dersom det totale uttaket fra en eller flere forekomster innenfor samme kommune overskrider 100.000 tonn.

Tilsvarende for aksjeerverv i selskaper som har kalksteinsrettigheter. Dersom eierandelen som kjøpes er større enn 20 % av aksjene så skal aksjeervervet behandles etter kalksteinsloven.

Videre kreves det konsesjon for leveranseavtaler på kalkstein dersom avtalen omfatter et tidsrom på mer enn 5 år. Som kalkstein regnes også marmor og dolomitt. Det er i 2005 ikke meddelt konsesjoner etter denne loven.

Figur 3.3 viser antall gitte kalksteins- og kvartskonsesjoner gjennom de siste 5 år.

Figur 3.3 Oversikt over meddelte kalksteins- og kvartskonsesjoner 2001 – 2005 (antall).

3.2.2 Rettigheter etter kvartsloven

Erverv av kvartsforekomster reguleres av lov av 17. juni 1949 om erverv av kvartsforekomster (kvartsloven). Der er ingen nedre grense for volum når det kreves kvartskonsesjon.

Tilsvarende for aksjeerverv i selskaper som har kvartsrettigheter. Dersom eierandelen som kjøpes er større enn 20 % av aksjene så skal aksjeervervet behandles etter kvartsloven.

I likhet med kalksteinsloven kreves det konsesjon for leveranseavtaler på kvarts. For kvarts kreves det konsesjon dersom avtalen omfatter et tidsrom på mer enn 2 år. Som kvarts regnes også kvartsitt og krystallkvarts.

I 2005 fikk Norwegian Crystallites AS konsesjon på kvartsrettighetene på gnr. 20 bnr. 1 i Sør-Varanger kommune.

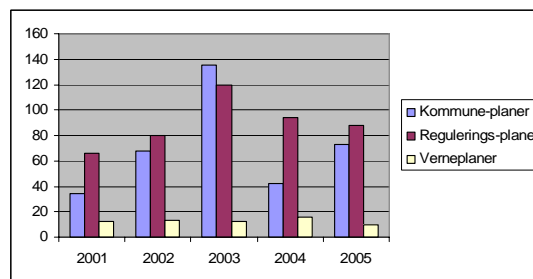
Figur 3.3 viser antall gitte kalksteins- og kvartskonsesjoner gjennom de siste 5 år.

3.3 Forvaltning som hører inn under annet lovverk

Saksbehandling etter annet lovverk omfatter hovedsakelig høringsuttalelser. Dette gjelder bl.a. høringsuttalelser i forbindelse med reguleringsplaner, konsesjoner etter konsesjonsloven av 2003 etc.

Under punkt 8. Oversikter går saksmengden de senere år frem av 8.2.1 Forvaltning og saksbehandling 2001 – 2005.

Ved utgangen av 2005 har Bergvesenet totalt registrert ca. 350 kommuneplaner, 40 kommunedelplaner og 7 kystzoneplaner. Av landets 434 kommuner mangler Bergvesenet fortsatt arealplaner fra 29 kommuner, 5 kommuner har ikke arealplan og 3 kommuner er ikke tilskrevet med hensyn på arealplan.

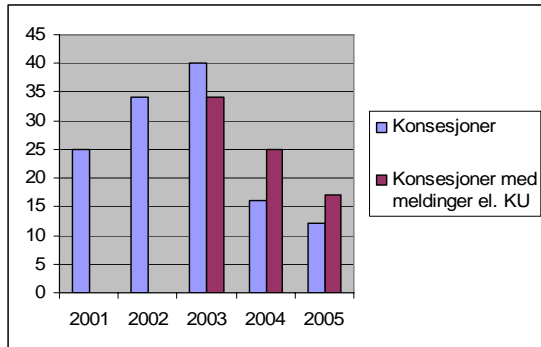
Figur 3.4 Oversikt over kommune-, regulerings- og verneplaner 2001-2005 (antall).

3.3.1 Konsesjonsloven av 2003

Erverv av rett til uttak av mineraler deriblant byggeråstoffene pukk og grus reguleres av Lov 2003-11-28 nr. 98: Lov om konsesjon ved

ervert av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. Loven trådte i kraft 1. januar 2004.

2003. Konsesjonsmyndighet er fylkeslandbruksstyret eller kommunen. Bergvesenet er fast høringsinstans i saker som angår slike masseuttak. Bergvesenet har i samarbeid med Landbruksdepartementet utarbeidet et sett med standardvilkår som Bergvesenet ber om blir tatt med i konsesjonsvilkårene. Standardvilkårene omfatter bl.a. krav til utarbeidelse av driftsplan, rapportering samt tilsyn.

Figur 3.5 Oversikt over høringsuttalelser i forbindelse med konsesjonssaker 2001-2005.

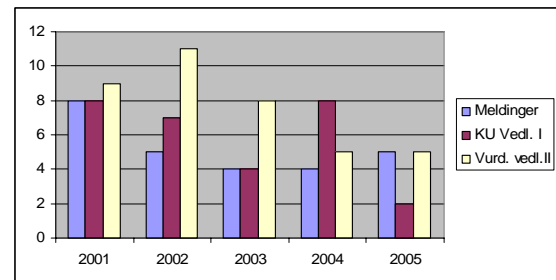
3.3.2. Kap. VII-a plan- og bygningsloven

Fra 1. april 2005 trådte det i kraft ny forskrift for konsekvensutredninger. Forskriften innebærer at Bergvesenets rolle som ansvarlig myndighet etter hvert vil opphøre, da det er kommunene selv som skal ivareta at utredningsplikten overholdes. Siden overgangsbestemmelsene åpner for at saker påbegynt før 1. april 2005 kan behandles etter de gamle reglene, er det mange kommuner som ønsker dette. Bergvesenet har registrert 14 saker som vil bli behandlet i henhold til de gamle forskriftene. Forskriften av 1. april 2005 fastslår i § 7 at for reguleringsplaner og kommuneplaner som omfatter masseuttak, skal programmet forelegges Bergvesenet til uttalelse før fast-setting. I 2005 hadde Bergvesenet ingen slike foreleggelse.

I 2005 behandlet Bergvesenet 6 meldinger etter den gamle forskriftens Vedlegg I. Av disse ble 4 behandlet innenfor fristen på 5 mnd, mens en overskred tidsfristen med 4 måneder. Sent innkomne høringsuttalelser fra viktige høringsinstanser bidro til forlenget behandlingstid. I dette tilfellet ligger tiltaket så nær grensen til Sverige at nabolandet ble høringsinstans. For en melding ble behandlingen stanset/avsluttet.

Videre behandlet Bergvesenet 5 meldinger etter Vedlegg II. Disse er behandlet innenfor et tidsrom fra 1,5 til 7 måneder Dette er saker hvor høringsinstansene legger premissene for tidsbruken. Saksbehandlingen etter Vedlegg II i forskriften avgjør om et planlagt tiltak skal konsekvensutredes eller om det kun skal behandles som vanlig plansak.

Nærmere opplysninger om meldinger og konsekvensutredninger, samt meldinger etter vedlegg II i forskriften, som er ferdigbehandlet av Bergvesenet i 2005 går frem av oversiktene 8.4.1 – 8.4.3.

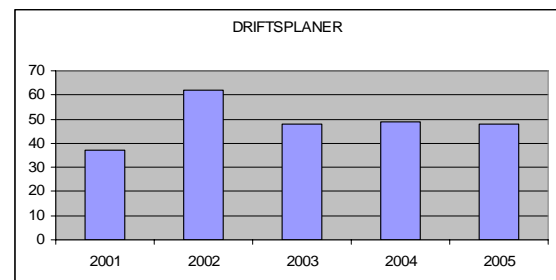
Figur 3.6 Antall saker etter pbl. kap. VII-a i tidsrommer 2001 – 2005.

3.4 Driftsplaner og tilsyn

3.4.1 Driftsplaner

Bergvesenet godkjente 48 driftsplaner i 2005. Antall godkjente driftsplaner ligger på samme nivå som 2004. Figur 3.7 gir en oversikt over antall godkjente driftsplaner de senere år.

I forbindelse med saker som angår masse- og/eller steinuttak henviser Bergvesenet til Miljøverndepartementets veileder T 1381 om reguleringsplaner/bebyggelsesplaner hvor det går frem at Bergvesenet normalt skal godkjenne driftsplaner for steinbrudd, masseuttak samt andre områder for vesentlige terrenginngrep.

Figur 3.7 Oversikt over behandlede driftsplaner 2001 – 2005 (antall).

Bergvesenet tilbyr kommunene å benytte seg av etatens fagkompetanse i forbindelse med innkreving og godkjenning av driftsplaner, samt til å føre tilsyn med uttakene. Dette må hjemles gjennom vedtak etter plan- og bygningsloven, for eksempel i reguleringsbestemmelsene.

Bergvesenet har utarbeidet krav om hva som skal inngå i en driftsplan.

3.4.2 Tilsyn

Befarings- og tilsynsaktiviteten ligger på omtrent samme nivå som for fjoråret. I 2005 ble 406 tilsynsobjekter, dvs. områder hvor det foregår uttak, sikring, forurensningstiltak eller undersøkelse, befart mot 316 i 2004. Bergvesenet satte i 2005 i gang en oppfølgende undersøkelse av gamle gruveområder-/sikringsområder for å få en oppdatert status på opplysninger som er registrert i Bergvesenets sikringsarkiv. Av sikringsobjektene som ble befart er det 84 gruveområder som har et stort antall åpninger. Eksempelvis ble det i 28 gruveområder alene registrert hele 179 åpninger. Erfaringene hittil viser at Bergvesenet finner både gruveområder og åpninger som ikke tidligere er registrert i etatens arkiver.

Hensikten med befaringene er flere, men av de viktigste er å påse at driften av tiltakene skjer innenfor rammen av fastlagte reguleringsplaner og i henhold til godkjente driftsplaner. Videre gir befaringene en god anledning til gjensidig kontakt med bransjen.

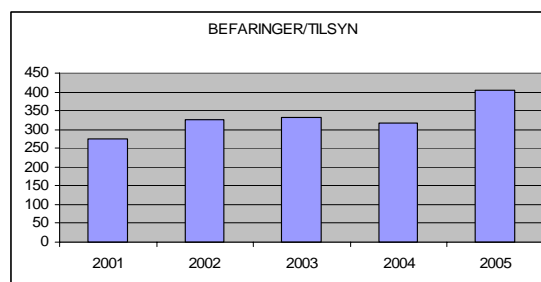
Figur 3.8 gir en oversikt over befaringer/tilsyn i perioden 2001-2005.

Det samarbeidet som ble etablert med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) fortsetter.

Det er avholdt to møter mellom Bergvesenet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) første halvår 2005. Bakgrunnen for møtene er den re-/omorganisering som DSB har vært igjennom. Denne har ført til store endringer som bl.a. medfører at Bergvesenet må forholde seg til en

ny avdeling med nytt personale. Med sterke føringer fra Justisdepartementet om ytterligere heving av dagens sikkerhetsnivå knyttet til oppbevaring av eksplosive varer har avdelingen ønsket å etablere et tett samarbeid til lokale brannvesen i tillegg til Bergvesenet.

Tilsynet Bergvesenet utfører for DSB skjer i dag bare i de bedrifter hvor Bergvesenet har en selvstendig tilsynshjemmel.

Figur 3.8 Oversikt befaringer/tilsyn 2001 - 2005

3.4.3 Kontroll av dammer og betongplugger

Nærings- og handelsdepartementet (NHD) eier en del hjemfalte områder og gruver. I forbindelse med drift og nedlegging av disse gruvene, ble det anlagt dammer i tilknytning til avgangsdeponering og betongplugger for å sikre at gruvene av forurensningshindrende årsaker blir holdt under vann.

NHD har pålagt Bergvesenet å sørge for at nødvendig kontroll og oppfølging av tiltak på disse anleggene blir gjennomført. I dag gjelder dette blant annet dammene på Løkken og Knaben, og betongpluggene ved Skorovas, Joma og Gjersvik.

Dette tilsynsområdet er underlagt krav etter forskrift med hjemmel i vassdragsloven. Bergvesenet har i løpet av året sikret seg at etaten har nødvendig kompetanse på dette området. Etaten har med dette mulighet for å opprette en egen vassdragteknisk ansvarlig (VTA). Dette kan skje etter søknad til og godkjenning av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

4. SIKRING AV NEDLAGTE GRUVER

4.1 Gruvesikringsregister

I 2005 startet Bergvesenet oppgradering av sin interne database Gruvesikringsregister. I databasen inngår også en oversikt over bergvelter og deponier som kan medføre fare for avvenning. I databasen finnes det nå registrert i alt 438 gruveområder. Av disse ble 129 områder befart i 2005, og det ble registrert og kontrollert til sammen 427 sikringer. Gruvesikringene-/åpningene ble koordinatfestet med GPS og registrert i databasen. Arbeidet vil bli videreført i 2006.

4.2 Sikring av nedlagte gruver

Det er statens oppgave å forestå sikring av farlige gruveåpninger der staten står som eier eller har forvaltningsansvar. Dette dreier seg om områder hvor det har vært drevet på mutbare mineraler. Hvert år bevilges det penger over statsbudsjettet til sikring av farlige gruveåpninger etter malmbergverk (drift på mutbare mineraler). Det er Bergvesenet som forvalter midlene og sørger for å få gjennomført sikringene.

Sikring av farlige gruveåpninger gjennomføres etter en prioriteringsliste satt opp på bakgrunn av registrerte og innrapporterte gruveåpninger samt farlighetsgraden. Omfanget av sikringsarbeidene har en årlig kostnadsramme på ca. 1 mill. kroner.

Det rapporteres stadig inn til Bergvesenet om gamle gruveåpninger som ikke tidligere er sikret. I tillegg finnes lokaliteter som tidligere er sikret, men hvor standarden ikke er tilfredsstillende etter dagens krav. Dette medfører oppgradering og vedlikehold av sikringene.

Figur 4.1 Typisk merking av gruveåpninger.

Økt aktivitet rundt gamle gruveanlegg i form av geoturisme og kulturarrangementer har ført til større behov for sikringsarbeider i nye områder.

I tidsrommet 1950 - 2005 er det totalt bevilget ca. 35 mill. kroner til sikring av farlige gruveåpninger etter malmbergverk.

Det er til nå gjennomført sikringsarbeider i til sammen 369 gruveområder. Sikringsarbeidene som er utført omfatter oppsetting av gjerder, gjenstøping av sjaktåpninger, gjenmuring av stoller, samt gjenfylling av åpninger (sjakter/dagstrosser). Følgende sikringsarbeider er gjennomført: 124 åpninger er støpt-/gjenmurt, 223 åpninger er gjenfylt, 35 åpninger tildekket, samt inngjerding av åpninger med til sammen 71.777 meter gjerde.

I dette inngår ikke 17.000 m gjerde ved Kongsberg Sølvgruver som kommer i tillegg. Vedlikehold av gjerder er ikke tatt med i denne oversikten.

Figur 4.2 Typisk sikring av tidligere gruvegrift.

4.3 Utførte sikringsarbeider i 2005

Det er gjennomført sikring av en synk i Fauske kommune. Flere gruveåpninger i Lunner kommune og Arendal kommune er sikret, og i samarbeid med Rana kommune tester Bergvesenet ut ulike gjerdetyper ved nedlagte Bossmo gruver. I dette området fører snøforholdene til at sikringsgjerdene stadig ødelegges av store snømengder.

Ved Folldal gruver ble det gjennomført sikring av bakkorta i stoll 2. Det er videre gjennomført en tilstandsrapport med kostnadsberegninger for reparasjon av Wallenberg-sjaktårn og Gammelsjakta på Løkken, og portalen inntil Wallenberg sjakt er nå sikret. Videre er det også satt i gang sikring av ad-

komsten til Bjørgen sjakt ved Killingdal gruver.

4.4 Opprydding etter gruvedriften i Fosdalen

Kommunal- og regionaldepartementet og Nærings- og handelsdepartementet bevilget til sammen 15 mill. kroner til opprydding etter gruvedriften i Fosdalen i 2000.

Det ble valgt en organisasjonsmodell hvor Bergvesenet på NHD's vegne var prosjektleder og hadde den formelle beslutningskompetanse i forhold til hvilke prosjekter som skulle gjennomføres.

De arbeidene som ble påbegynt i desember 2002 med rehabilitering og sikring av kompressorhall, kontrollrom for styring av heissjakt og gruvetårn Hovedsjakt V tok av værmessige årsaker lengre tid enn forventet.

Først i slutten av april 2004 ble protokollen fra overtakelsesforretningen signert.

Nord-Trøndelag fylkeskommune og Verran kommune gjennomførte i 2004 en utredning, "Fosdalens kulturbergverk – fylkesarkiv og depotmagasin". Resultatet av utredningsarbeidet forelå medio juni og var grunnlaget for et enstemmig vedtak i kommunestyret ultimo november om å rive oppredningsverket.

I 2005 ble rivingen av oppredningsverket gjennomført i tillegg til at Ressemelva er lagt tilbake i sitt opprinnelige leie. Avslutningen ble markert 16. august under deltagelse av blant annet statsråd Børge Brende.

Ved utgangen av 2005 er det totalt brukt 14,99 mill. kroner av de 15 mill. kroner som var bevilget til prosjektet.

5. TILTAK MOT FORURENSNING

5.1 Avrenning fra nedlagte gruver

Statens forurensningstilsyn (SFT) fastsatte i 1988 handlingsplaner i forbindelse med tungmetallforurensning (avrenning) fra gamle gruveområder. Til nå er det gjennomført tiltak mot forurensning ved de største gruveområdene. Dette gjelder imidlertid ikke områder hvor kulturminner har fått første prioritet.

Fokus har vært rettet mot avrenning av kobber som i enkelte forbindelser er langt mer miljøskadelig for vannlevende organismer enn sink. Siden 1996 har avrenningen stort sett vært uendret. Variasjonene skyldes driftsforstyrrelser og nedbørsvariasjoner.

5.2 Sulitjelma

I Sulitjelmavassdraget er det store årsvariasjoner i tungmetallkonsentrasjonene. Dette skyldes hovedsakelig varierende vannføring som følge av at vassdraget er regulert. Den årlige tungmetallavrenningen fra Langvann har imidlertid vært relativt stabil de siste årene. Tiltakene som er gjennomført frem til 2001 har bidratt til å redusere avrenningen, men ikke tilstrekkelig til å oppfylle de krav SFT har satt til utslippet.

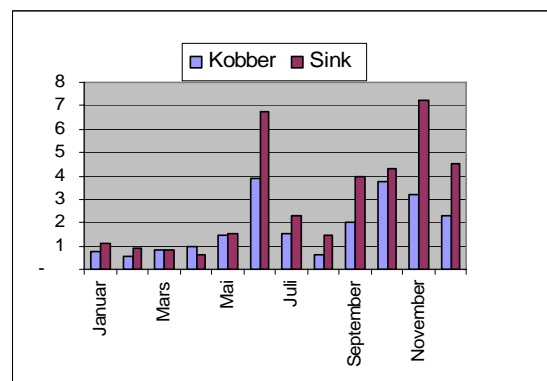
Figur 5.1 Gruveavrenning Jakobsbakken

Gruvedriften i Sulitjelma opphørte i 1991. Forurensningsproblemene i Sulitjelmafeltet er kompliserte, idet gruvevirksomheten har vært spredd over et stort område, noe som har gitt mange forurensningskilder med ulike egenskaper. Bergvesenet har derfor vært nødt til å gå skrittvis frem og teste virkningene av de enkelte tiltak etter hvert. Vannfylling av gruvne i Nordgruvefeltet ble avsluttet i

november 2004. Nordgruvefeltet fikk endelig overløp på Grunnstollnivå våren 2005.

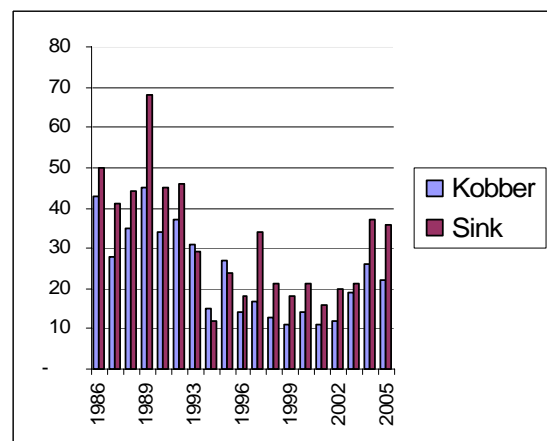
I forbindelse med de siste tiltakene ble det i 2005 nødvendig å etablere en ledemur for vann fra Ny-Sulitjelma slik at vannet ledes via de dyptliggende gruveområder før det renner ut i Kjell Lund sjakt og ut Grunnstollen og videre ut i Langvann.

I 2005 har prøvetakingsprogrammet omfattet månedlige vannprøver fra utløpet av Langvann ved Hellarmo og av gruvevann ved utløpet av Grunnstollen. Resultatene fra målingene går frem av figur 5.2.

Figur 5.2 Månedstransport for kobber og sink (tonn) ved utløpet av Langvann på Hellarmo i 2005.

Analysene av prøvene viser at det fortsatt er relativt store variasjoner i tungmetallkonsentrasjonene ut av Langvann. Årsresultatene går frem av figur 5.3. Erfaringsmessig vil det kunne gå 2-3 år etter at tiltak er gjennomført før systemet stabiliserer seg.

Figur 5.3 Årstransport av kobber og sink (tonn) ved utløpet av Langvann ved Hellarmo.

5.3 Løkken

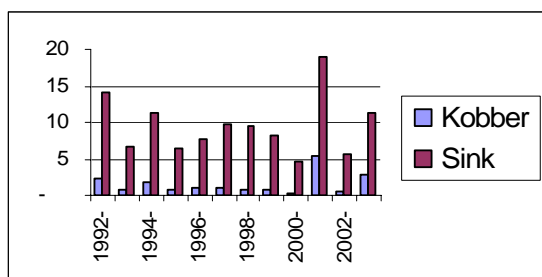
På Løkken har det vært problemer med meget surt vann ut av Wallenberg sjakt i en kort periode i 2002 og siden våren 2004 og frem til i dag. Vannkvaliteten i Orkla er fortsatt meget god, men tungmetallutslippene oversteg de fastsatte grensene ved noen av målingene i disse to periodene. Det er etablert et nytt innløp for sigevann fra veltene til gruva.

I forbindelse med forsureningen av Fagerlivannet, gjennomførte Norsk institutt for vannforskning (NIVA) på oppdrag fra Bergvesenet prøvetaking i sjakta. Analysene viste at de øverste gruenivåene innholdt surt vann, mens gruvevannet i dypere nivåer ikke hadde endret seg i forhold til tidligere.

Figur 5.4 Fagerlivannet før kalking

Sommeren 2005 ble Norges geologiske undersøkelse (NGU) engasjert for å utføre laboratorietester på gruvevann tilsatt ulike kalktyper. I november gjennomførte Bergvesenet i samarbeid med Franzefoss kalking av Fagerlivannet. Kalktype og mengde var bestemt ut fra resultatene fra laboratorieforsøkene. Kalkingen førte til en umiddelbar heving av pH fra 3,1 til 6. Bergvesenet vil følge opp med målinger for å se på effektene av kalkingen over tid.

Figur 5.6 Årstransport av kobber og sink (tonn) ved Wallenberg pumpestasjon. Hydrologisk år.

Figur 5.5 Fagerlivannet etter kalking.

5.4 Folldal Verk

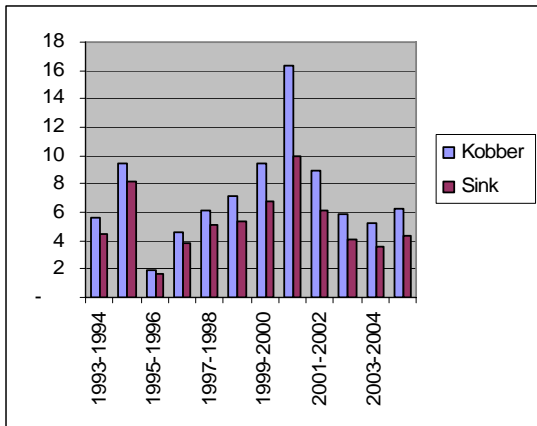
Da Folldal Verk AS la ned virksomheten i 1993 ble Miljøsikringsfondet Folldal Verk etablert for å ivareta tiltak mot forurensning. Bergvesenet er ikke medlem av fondet. I forbindelse med nedleggelse av gruveriften på Tverrfjellet ble det gjennomført tiltak mot avrenning. Avslutningstiltakene var svært vellykkede og det er etablert gode forhold for fisk i elva Folla ovenfor Folldal sentrum.

I november 2001 overtok Bergvesenet ansvaret for å videreføre avrenningsundersøkelsene i det gamle gruveområdet i Folldal sentrum som ligger på statens grunn. For å forbedre vannmålingene fra dette området ble det i 2003 etablert nye måleprofiler hvor kontinuerlige vannmengdemålinger ble installert i en ny samlelum nedstrøms gruveområdet.

For å begrense mengden overflatevann inn til gruveområdet ble det sommeren og høsten 2005 anlagt en avskjæringsgrøft oppstrøms området. Kontroll av vannstrømmen vil gi et bedre grunnlag for å vurdere forurensningssituasjonen i Folldal, og hvilke tiltak som vil være mest kostnadseffektive.

Figur 5.7 Avskjæringsgrøft Folldal

Figur 5.7 Årstransport av kobber og sink (tonn) på drenssystem Follidal. Hydrologisk år.

5.5 Nordgruvefeltet Røros

SFT påla i november 2001 Nærings- og handelsdepartementet (NHD) å utrede ytterligere tiltak mot tungmetallavrenning fra Nordgruvefeltet på Røros. Bergvesenet engasjerte NIVA som i juni 2002 foretok en kartlegging av fordelingen av avrenningen.

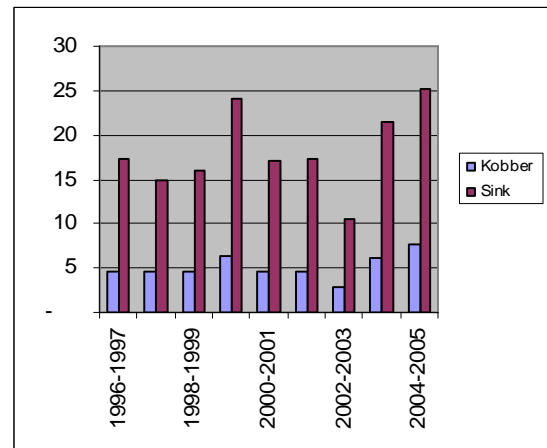

5.8 Kartskisse Nordgruvefeltet med markering av prøvetakingsstasjonen i Orva.

Resultatene viser at ca. 20 % kommer fra arealet ved Kongens gruve hvor det allerede er gjennomført tiltak. En undersøkelse gjennomført av Gem Consult i oktober 2002 viste at det meste av økningen i tungmetallavrenning kommer fra de tildekte gråbergveltene. Det er igangsatt et kontrollprogram for å registrere den totale avrenningen fra Nordgruvefeltet.

Nordgruvefeltet er et komplisert felt med hensyn til gjennomføring av tiltak mot forurensning fordi deler av gruveområdene inneholder kulturminner. Bergvesenet har derfor gjennom mange år forsøkt et våtmarksanlegg i pilotskala ved Kongens gruve med hensikt å kunne rense gruvevannet.

Pilotprosjektet våtmark er avsluttet og prosjektbeskrivelse for et fullskalaanlegg er utarbeidet.

Figur 5.9 Forurensningstransport i Orva (tonn) ved Litstugguvolden.

5.6 Søve gruver

Våren 2005 ble opprydding av radioaktivt avfall etter niobutvinningen ved Søve gruver aktualisert etter et oppslag i NRK-Brennpunkt. Bergvesenet har tatt på seg oppgaven å løse problemene som niobproduksjonen på Søve har ført til for områdene rundt. I forbindelse med kartlegging av radioaktivt materiale i området har Bergvesenet etablert et samarbeid med Statens strålevern.

6. MINERALNÆRINGEN I 2005

6.1 Produksjonsdata fra mineralnæringen

Som nevnt under pkt 2.3.3 samler Bergvesenet hvert år inn produksjonsdata og gir ut statistikken "Norges bergverks-drift". Innsamling av data skjer i regi av Statistisk sentralbyrå (SSB). Som for tidligere år går det fortsatt lang tid fra Bergvesenet har sine tall klare til etaten mottar den delen av statistikken som SSB utarbeider. Statistikken for 2003 var klar for utsendelse i desember 2005.

Bergvesenet har satt i gang arbeide for å forenkle skjema samtidig som det arbeides for å ha statistikken klar tidligere. Dette arbeidet skjer i samarbeid med Norges geologiske undersøkelse og industrien.

Nedenfor er det utarbeidet en del diagrammer som viser utviklingen i bergindustrien gjennom de siste 10 år. Tallene for 2005 er foreløpige og gjengitt med tillatelse fra NGU

6.2 Malmgruver

Etter siste verdenskrig har det i alt vært drift i 34 malmbergverk i Norge. De fleste av disse er nå nedlagt, og i siden utgangen av 2002 er det bare Rana Gruber AS i Rana kommune og Titania AS i Sokndal kommune som er i drift.

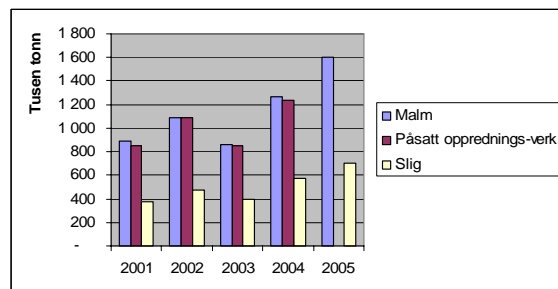
Malmgruvene er eksportavhengige, og over 90 % av produksjonen eksporteres som mineralkonsentrater. Markedet for produktene er oversiktlige, og bedriftene selger normalt hele produksjonsvolumet til gjeldende markedspriser. Omsetningen er ofte basert på langsiktige kontrakter mellom produsent og avtaker.

Leting etter sulfidmalmer foregår i dag i en rekke områder rundt i landet. De mest aktuelle metallene det letes etter er kobber, nikkel, sink og gull. Det drives ikke produksjon av disse metallene i Norge i dag. Det er imidlertid påvist enkelte forekomster som kan være økonomisk interessante. Interessen for leting etter malmer gjenspeiles i mutingsaktiviteten.

6.2.1 Rana Gruber AS

Rana Gruber AS, er den eneste gjenværende jernmalmgruve i drift i Norge. Selskapet har redusert sin produksjon og har i stor grad gått over til produksjon av spesialprodukter med høyere bearbeidingsgrad enn hva som tidligere har vært vanlig. I Rana finnes det fortsatt betydelige jernmalmsressurser.

Selskapet gikk over til underjordsdrift i 2000. All malmen kommer nå fra underjordsgruve. Produksjonen har gått normalt i 2005. Produksjonsutviklingen går frem av figur 6.1 som viser produksjonen for femårsperioden 2001 – 2005.

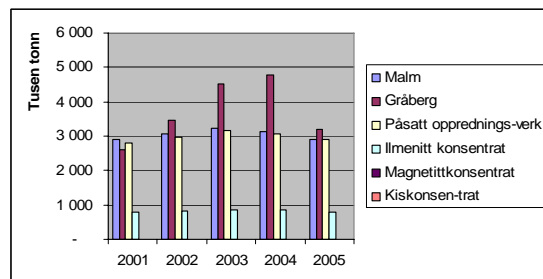
Figur 6.1 Produksjon ved Rana Gruber AS 2001 – 2005.

6.2.2 Titania AS

Driften på Tellnes går bra. Hovedtyngden av driften foregår nå i den østlige delen av bruddet. Etter et omfattende diamantboringsprogram i 2004 og 2005 er det nå påvist betydelige reserver i den østlige forlengelsen av Tellnes-malmen.

Figur 6.2 Titania, dagbruddet på Tellnes sett mot øst.

Figur 6.3 Produksjon ved Titania AS 2001-2005.

6.3 Industrimineraler

Det utvinnes i dag en rekke mineraler i Norge til industrielt bruk. Kalkstein, som bl.a. benyttes til sement, i kjemiske og metallurgiske prosesser som fyllstoff i plast, gummi,

asfalt etc., er det mest anvendte mineralet, og utvinnes en rekke steder i landet. Olivinproduksjonen på Nordvestlandet er også stor og utgjør over halvparten av produksjonen av olivin i verden (den delen av produksjonen som eksporteres). Dette mineralet har i likhet med kalkstein en rekke anvendelsesområder, bl.a. benyttes det som slaggdanner i råjernsverkene, som blåsesand og i ildfaste materialer.

Figur 6.4 Brønnøy Kalk's dagbrudd på Akselberg i Brønnøy.

Produksjonen av nefelinsyenitt på Stjernøy i Finnmark, er også betydelig. Av andre mineraler med vesentlig produksjon kan nevnes ilmenitt, dolomitt, kvarts og grafitt. Markedsmessig skiller industrimineraler seg fra metalliske mineraler ved at prisene er mer stabile. I motsetning til malmsektoren har de fleste bedriftene innenfor industrimineralsektoren relativt store reserver i kjente forekomster. Dette gjelder spesielt for kalkstein, dolomitt, nefelinsyenitt og olivin.

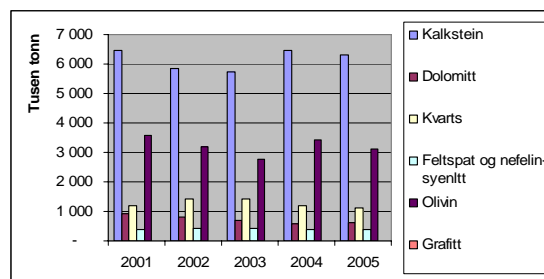
Felles for industrimineralene er at kvalitetskravene til produktene stadig skjerpes. Det stilles krav om høyere renhet, kornfordeling, kornform, innhold av fibrig materiale osv. Et annet utviklingstrekk er at spesialiseringen på leverandørsiden øker, og produsentene har ofte faste kunder som nødig skifter leverandør. Nye aktører har derfor vanskelig for å etablere seg i markedet. Strukturen i industrien har endret seg radikalt de siste ti årene, fra små uavhengige selskaper

til større konsern. Flere selskaper har fått nye eiere ved at internasjonale selskaper har gått inn for å sikre leveranser, utnytte sitt distribusjonsnett eller for å øke sine markedsandeler.

De viktigste fortrinn for Norge som mineralprodusent er det rike utvalget av krystalline bergarter som ikke er lett tilgjengelig på kontinentet, gode utskipningsforhold fra forekomster samt høyt teknisk nivå og FoU-miljø. Disse fortrinnene gir gode muligheter for fortsatt ekspansjon innenfor industrimineralproduksjon i Norge.

Blant mineralforekomstene i Norge er olivinforekomstene unike i kvalitet og størrelse. De krystallinske kalksteinene på Nordmøre, i Nord- Trøndelag og Nordland har kvaliteter som er sjeldne i nordlige deler av Europa. Rutilforekomster i området Hordaland - Nordmøre er ellers gjenstand for stor interesse for tiden.

Også på oppredningssiden er det potensial for økt verdiskapning. Ved å forbedre oppredningsprosessene kan det således oppnås høyere kvaliteter av nefelinsyenitt, talk og andre mineraler. Nye produkter vil videre kunne utvikles ved økt FoU-innsats. Figur 6.5 viser produksjonen av industrimineraler i Norge i tidsrommet 2001 – 2005.

Figur 6.5 Produksjon av industrimineraler i Norge 2001 – 2005.

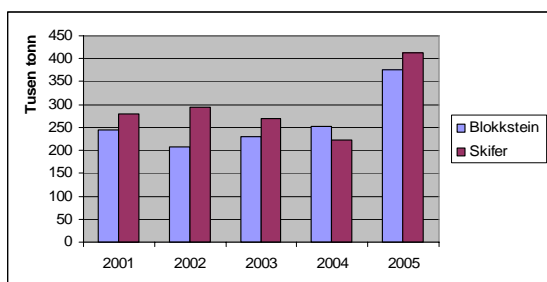
6.4 Bygnings- og monumentstein

Det er vanlig å skille mellom to hovedgrupper naturstein; blokkstein og skifer. Massivsteinen (blokkstein) brytes i store blokker som sages opp i plater og emner. Skifer er bergarter som kan spaltes opp i tynne plater etter naturlige, plane sjikt. Skiferaktige bergarter benyttes også til tørrmurestein.

Norsk blokkstein omfatter harde bergarter som larvikitt, granitt og gneis, og myke bergarter som marmor, serpentinit og kleberstein. Skiferproduksjonen knytter seg til kvartssittskifer, fylittskifer og glimmerskifer.

De fleste natursteinprodusentene er små bedrifter med mindre enn 20 ansatte, og driften er begrenset til uttaksvirksomhet. Norge har en rekke forekomster av bergarter som kan være interessante for verdensmarkedet. Grønn kvartsitt fra Kautokeino og anortositt med fargespill fra Rogaland er slike eksempler.

Produksjonen av blokkstein og skifer går frem av figur 6.6 og er oppgitt i tonn.

Figur 6.6 Produksjon av bygnings- og monumentstein, samt skifer i perioden 2001 – 2005.

6.5 Byggeråstoffene sand, grus og pukk

Det finnes store mengder sand- og grusforekomster i Norge som følge av løsavsetninger under og etter siste istid for 10-15.000 år siden. Forekomstene er konsentrert i naturen der vann har vært en viktig faktor i dannelsesprosessen. Det meste av materialet tas ut på land i grustak, men en del tas ut i elver, deltaer i fjorder og fra havbunnen langs kysten. Kvalitetskravene til sand og grus er gjennom årene blitt skjerpet, og det stilles ulike

krav til materialene til de forskjellige bruksområdene.

Pukk kan i stor grad brukes til de samme formål som naturlig sand og grus, men er vanligvis dyrere å produsere siden fast fjell må sprenges ut og knuses. Likevel utgjør pukk en stadig økende andel av vårt totale forbruk av byggeråstoffer til anlegg. Dette har sammenheng med regional og lokal knapphet av sand og grus og dessuten at sand og grus ikke alltid fyller kvalitetskravene til anvendelsesområde.

Totalt blir det hvert år tatt ut ca. 52 millioner tonn sand, grus og pukk i Norge. Forbruket fordeler seg med 46 % til veier, 20 % til betong og 34 % til andre formål. Det produseres omtrent like mengder pukk og sand/grus -ca. 25 millioner tonn i hver av gruppene. Produksjonsverdien av pukken utgjør ca. 1,4 milliarder kroner, mens sand og grus utgjør ca. 900 millioner kroner.

Det finnes ca. 20 store pukkverk langs kysten av sør og vest-Norge. Ca. 10 mill. tonn eksporteres. Av dette går ca. 8 millioner tonn til Europa, mens ca. 2 millioner tonn går til offshore-virksomheten (dekking av olje og gassledninger). Det er ca. 7 pukkverk som står for eksporten. Den største enkeltprodusenten leverer ca. 3 millioner tonn stein pr. år.

Flere av produsentene er i ferd med å øke ressursgrunnlaget for å sikre fremtidig drift. Samtidig øker også kravene til kvalitet, og kompetanse hos ansatte.

7. BERETNING OM BERGVERKSVIRKSOMHETEN PÅ SVALBARD

7.1 Virksomheten på Svalbard i 2005:

I alt 10 tilsynsobjekter ble besøkt. Tilsynsbesøkene omfatter tre kullgruver i drift (Barentsburg, Svea Nord og Gruve 7), to tidligere oljeboringslokaliteter (Colesbukta og Hopen), en referansestake i Bellsund, flere sikringsobjekter (Barentsburg, Ny-Ålesund, Sveagruva, Gruve 2 og Pyramiden) og forurensningslokaliteter (Colesbukta, Pyramiden, Barentsburg og Ny-Ålesund). Det er behandlet 4 arealplaner i Longyearbyen og avgitt høringsuttalelse til verneplan for Indre Wijdefjorden og endring av Svalbardlovens § 4.

Bergvesenet har en samarbeidsavtale med Arbeidstilsynet i forbindelse med inspeksjon av utenlandsk gruvedrift på Svalbard. Etter anmodning fra Sysselmannen og Arbeidstilsynet bistår etaten etterforskningen etter alvorlige gruveulykker på Svalbard.

Det ble holdt foredrag om bergverksvirksomhet og geologi på Svalbard, gitt informasjon om Bergverksordningens bestemmelser og forhold relatert til bergverksdrift på Svalbard til statlig forvaltning, selskaper og publikum, gjennomført miljøovervåkning av gruvebrann i Pyramiden, avgitt høringsuttalelser i ulike sammenhenger, utført vedlikehold og drift av kontorets kjøretøy, feltutstyr og lagerbygg, deltagelse i møtevirksomhet og besøk i offentlig sammenheng.

7.2 Kullproduksjon

Kull spiller en stadig viktigere rolle i verdens energiforsyning. Verdens kjente drivverdige kullreserver vil med dagens produksjon vare i 163 år, mens tilsvarende tall for olje og gass er henholdsvis 40 og 66 år. Kull er påvist i drivverdige forekomster i 70 land. Kull er det sikreste fossile brennstoffet å transportere både til lands og til vanns og omsetningen på verdensmarkedet er sterkt økende. Verdens steinkullproduksjon økte med 9,4 % i løpet av 2004. Ny renseteknologi som tas i bruk fører til renere forbrenning av kull.

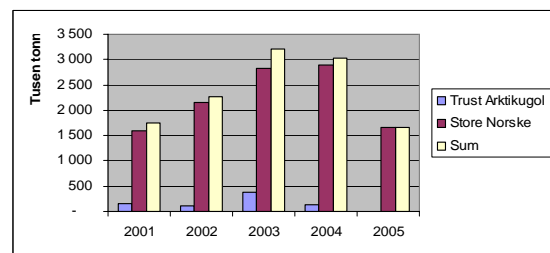
Verdensforbruket av kull øker sterkt og ligger nå på over 5 milliarder tonn pr. år. Spesielt er økningen stor i USA og i Kina. Begge disse landene har store kullreserver, samtidig som de er avhengige av import av andre viktige energibærere som olje og gass. Den raske utviklingen av Kinas næringsliv har

ført til at Kina i dag importerer både jernmalm og kull av betydelige mengder.

På Svalbard foregår kullproduksjonen nå i Barentsburg, Gruve 7 i Longyearbyen og Svea Nord.

Figur 7.1 viser utviklingen i samlet kullproduksjon på øygruppen gjennom de siste 5 år. Som det går frem av figuren ble den totale skipningen fra Svalbard i 2005 omlag halvparten av skipningen året før. Årsaken er brannen i Store Norskes gruve Svea Nord.

Tallene for 2005 er foreløpige og er hentet fra NGU.

Figur 7.1 Samlet kullskipning fra Svalbard i perioden 2001-2005.

7.2.1 Store Norske Spitsbergen Grube- kompani AS

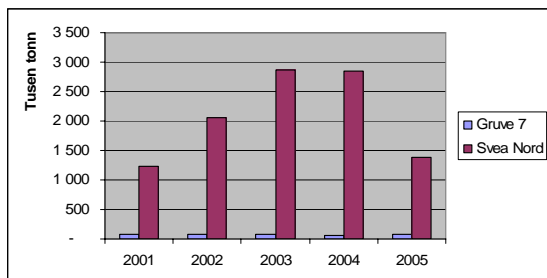
3. juli 2005 omkom en mann i Svea Nord i en ulykke i forbindelse med klargjøring av et nytt driftsområde. En monteringsstoll ble drevet inn mot et tidligere utdrevet område. Ved gjennomslag strømmet det inn luft med lavt oksygeninnhold og 5 av 11 gruvearbeidere besvimte. De øvrige fikk på seg oksygen-selvreddere og fikk reddet 4 av sine arbeidskamerater. 34 år gamle Frank Wiggo Karlsen fra Kvæfjord mistet imidlertid livet, til tross for stor rednings- og gjenopplivingsinnsats. Ulykken var ved årsskiftet fortsatt under etterforskning av Sysselmannen.

30. juli brøt det ut brann i hovedstoll H3 i Svea Nord. Brannen oppstod trolig i forbindelse med sammensveising av plastrør i en vannledning ved tverrslag 47. Sluknings- og klargjøringsarbeider har pågått resten av året og all produksjonen har vært stanset.

Som en følge av brannen ble produksjonen i selskapet mer enn halvert. (Foreløpige produksjonstall stilt til rådighet fra NGU) viser at det i Svea Nord ble det produsert 1.391.000 tonn.

I Gruve 7 ble det i 2005 produsert 79.951 tonn kull. Gruve 7 leverer blant annet kull til kraftverket i Longyearbyen.

Produksjonsutviklingen ved Store Norskes gruver i perioden 2001-2005 går frem av figur 7.2.

Figur 7.2 Produksjon fra Store Norskes gruver i perioden 2001-2005.

Selskapet sa ikke fra seg utmål i 2005 og har heller ikke søkt om nye utmål. Ved utgangen av året hadde SNSG 127 utmål og morselskapet Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS 189 utmål som samlet dekket et areal på 2.978 km².

7.2.2 Trust Arktikugol

Produksjons- og skipningstall for 2005 foreligger enda ikke. Produksjonsutviklingen ved Trust Arktikugols gruver i perioden 2001-2004 går frem av figur 7.5

Produksjonen foregår etter samme prinsipper og retningslinjer som før. En strosse er i drift, en parallell strosse oppføres og et nytt område er under oppfaring dypere ned i gruva.

Figur 7.3 Barentsburg kontrollrom gruva.

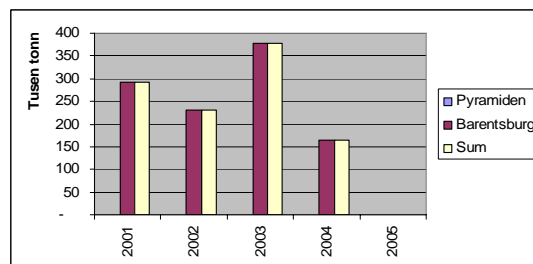
I Pyramiden foregår det fremdeles sporadiske oppryddingsarbeider etter at gruveriften ble nedlagt i 1998.

Selskapets planer om ny gruvedrift i Colesbukta mellom Barentsburg og Longyearbyen er lagt på is i påvente av et evt. samarbeid med andre aktører. De første forberedelser ble utført sommeren 2002. Det vil ta ca. 8 år fra forberedelsesarbeidene tas opp igjen til produksjon kommer i gang. Forekomsten i Colesbukta er prøveboret på 1980-tallet og inneholder i følge selskapet nok kull til å produsere ca. 450.000 tonn årlig i 50 år eller mer. Fløtsen er den samme som øvre fløts i Barentsburg og forekomsten kalles "Søndre Grumantforekomst".

Figur 7.4 Colesbukta, påhugg for tre gruveåpninger.

Selskapet sa ikke fra seg utmål i 2005 og det ble heller ikke søkt om nye utmål. Pr. 1.1.2004 hadde selskapet 50 utmål som dekker et areal på 474 km². Selskapet har ikke anmeldt funnpunkter i løpet av året.

Figur 7.5 Produksjon fra Trust Arktikugols gruver i perioden 2001-2005.

7.3 Petroleumsvirksomheten

Det ble ikke gjennomført petroleumsboringer på Svalbard i 2005 og det ble heller ikke skutt seismikk på land. Oljeselskapene har hatt lav aktivitet på øygruppen. Det ble gjennomført ekspedisjoner i opplærings- og forskningsøyemed.

7.4 Funnpunktanmeldelser og utmål

Det er i løpet av året innkommet anmeldelse av 3 funnpunkter i St Jonsfjorden.

Det ble det avholdt en utmålsforretning, men det ble ikke tildelt utmål da funnpunktene det var begjært utmål på lå innefor den utvidede Sør-Spitsbergen nasjonalpark. I henhold til

vernebestemmelsene kan det ikke tildeles nye bergrettigheter innenfor verneområdet.

Selskapet som begjærte utmål har påklaget vedtaket.

Det har ikke gått ut utmål i løpet av 2005.

9.1 - 9.3 gir oversikter over behandlede saker med tilknytning til Svalbard samt funnpunkt og utmål på Svalbard.

8. OVERSIKTER

8.1 Bergvesenets personale

Følgende personale var ansatt i Bergvesenet ved utgangen av 2005

Per Zakken Brekke	Bergmester	Trondheim/Svalbard
Bård Dagestad	Underdirektør	Trondheim
Peter J. Brugmans	Senioringeniør	Trondheim
Børre Fiva	Senioringeniør	Trondheim
Stein Erik Hansen	Senioringeniør	Trondheim
Arve Haugen	Senioringeniør	Trondheim
Torfinn Kjærnet	Senioringeniør	Svalbard
Bjarne Lieungh	Senioringeniør	Trondheim
Steinar Nilssen	Senioringeniør	Trondheim
Øystein Pettersen	Senioringeniør	Trondheim
Åse Bollingmo	Overingeniør	Trondheim
Stig Åke Eriksen	Overingeniør	Trondheim
Heidi Beate Wennberg	Kontorleder	Trondheim
Anne Marit Kvernød	Førstekonsulent	Trondheim
Else Skjetne	Førstesekretær	Trondheim
Anita Sletten	Førstesekretær	Trondheim
Brit Kaasbøll	Sekretær	Trondheim

8.2 Forvaltning og saksbehandling

I tabell 8.2.1 er det gitt en oversikt over utviklingen i antall saker innefor de forskjellige kategorier i perioden 2001 - 2005.

8.2.1 Forvaltning og saksbehandling 2001 – 2005

SAKSTYPE	2001	2002	2003	2004	2005
Mineralrettigheter (tildelte):					
- mutinger	787	171	550	877	496
- utmål	1	-	-	1	-
- gullvasketillatelser	149	130	70	48	39
- kalksteinskonsesjoner	3	10	6	5	0
- kvartskonsesjoner	7	4	3	1	1
Saker etter plan- og bygningsloven kap. VII-a					
- meldinger vedlegg I	8	5	4	4	5
- konsekvensutredninger vedlegg I	8	7	4	8	2
- Vurdering vedlegg II	9	11	8	5	5
Driftsplaner og tilsyn					
- godkjente driftsplaner	37	62	48	49	48
- befaringer og tilsyn	274	327	331	316	406
Høringssaker med mer:					
- kommuneplaner	34	68	135	42	73
- reguleringsplaner	66	80	120	94	88
- verneplaner	12	13	12	16	14
- konsesjoner	25	34	40	16	12
- meldinger i henhold til Pbl.	9	15	16	11	9
- konsesjoner med melding eller KU	-	-	34	25	17
- konsekvensutredninger	8	52	34	16	10
- diverse saker	11	14	-	-	-

8.3 Bergrettigheter

I tabell 8.3.1 er det satt opp en oversikt over prisene for de viktigste edel- og basemetaller pr. utgang av året. Prisene er oppgitt i norske kr. For gull, sølv og platina er prisene oppgitt pr. kg. For de øvrige metallene er prisene oppgitt pr. tonn. Prisene baserer seg på noteringer ved London Bullion market (Au og Ag), Johnson Matthey for Pt og London Metal Exchange for Cu, Pb, Ni og Zn. Omregningskursene som er benyttet er hentet fra Norges bank.. For 2001 er noteringene for Au, Ag og Pt fra 31.12.01, mens noteringene for Cu, Pb, Ni og Zn er fra 28.12.01.

8.3.1 Prisutviklingen på en del edel- og basemetaller 2001-2005

	2001	2002	2003	2004	2005
Gull	80.247	76.929	89.742	85.224	111.638
Sølv	1.312	1.047	1.263	1.326	1.922
Platina	138.437	134.220	175.076	165.077	209.784
Kobber	13.191	10.699	15.493	19.804	31.031
Bly	4.547	5.151	4.936	6.377	7.446
Nikkel	51.248	49.456	111.139	91.817	90.565
Sink	6.925	5.221	6.798	7.669	12.962

8.3.2 Mutinger tildelt i 2005

Selskap/muter	Kommune	Ant. mutinger	Mutet på
Sulfidmalm AS	Bamble, Kragerø, Sigdal og Gausdal	242	Ni, Cu, Co, PGM
Scandinavian Highlands AS	Ballangen, Narvik	114	Ni
Store Norske Gull AS	Nordreisea, Kautokeino, Karasjok	70	Cu, Au, Ni
Crew Minerals AS	Karlsøy, Kvæningen, Sør-Varanger	27	Fe, Cu, Au
Calcis Invest AS	Bindal	14	Au, W
Thomas Nelson	Bindal	8	Au
Marit Kristine Hætta Sara	Kvæningen	6	Cu, U, Au
Tore Birkeland	Sør-Varanger	4	Fe
Birstlecone Norge	Rana	3	REE, Th
Øvrige	Eidsvoll, Valle, Sør-varanger	8	Au, Fe, Cu, Ag

8.3.3 De største mutingsinnehaverne pr. utgang 2005

Selskap/muter	Ant. mutinger	Mutet på
Sulfidmalm A/S	1096	Ni, Cu, Co, PGM
Store Norske Gull AS	311	Ni, Cu, Au, Zn
Scanor Mining AS	157	Au
Scandinavian Highlands A/S	114	Ni
Geologiske Tjenester a.s.	111	Cu, Au, Pb, Zn, Ni
Nussir AS	62	Cu, Au, Ag
MoMin AS	50	Fe, Cu, Zn, Ag, Au, Pb
International Gold Exploration AB	36	Cu, Au
Leif Roar Stavnes	20	Cu, Py
Sydvaranger AS Crew Minerals AS	19	Fe Mo, Au, REE

8.3.4 Bergrettigheter Østlandske bergdistrikt pr. 31.12.05

	Bergrettigheter Pr. 31.12.2004		Tilgang 2005		Avgang 2005		Bergrettigheter pr. 31.12.2005	
	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private
Mutinger		876		247		101		1.022
Gamle utmål:								
Lengdeutmål								
Flateutmål								
Nye utmål								
Lengdeutmål								
Flateutmål	10	10					10	10
	10	886		247		101	10	1032
	896		247		101		1042	

8.3.5 Bergrettigheter Vestlandske bergdistrikt pr. 31.12.05

	Bergrettigheter Pr. 31.12.2004		Tilgang 2005		Avgang 2005		Bergrettigheter pr. 31.12.2005	
	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private
Mutinger		74				11		63
Gamle utmål:								
Lengdeutmål		24				24		
Flateutmål								
Nye utmål								
Lengdeutmål								
Flateutmål		11						11
		109				35		74
	109		0		35		74	

8.3.6 Bergrettigheter Trondheimske bergdistrikt pr. 31.12.05

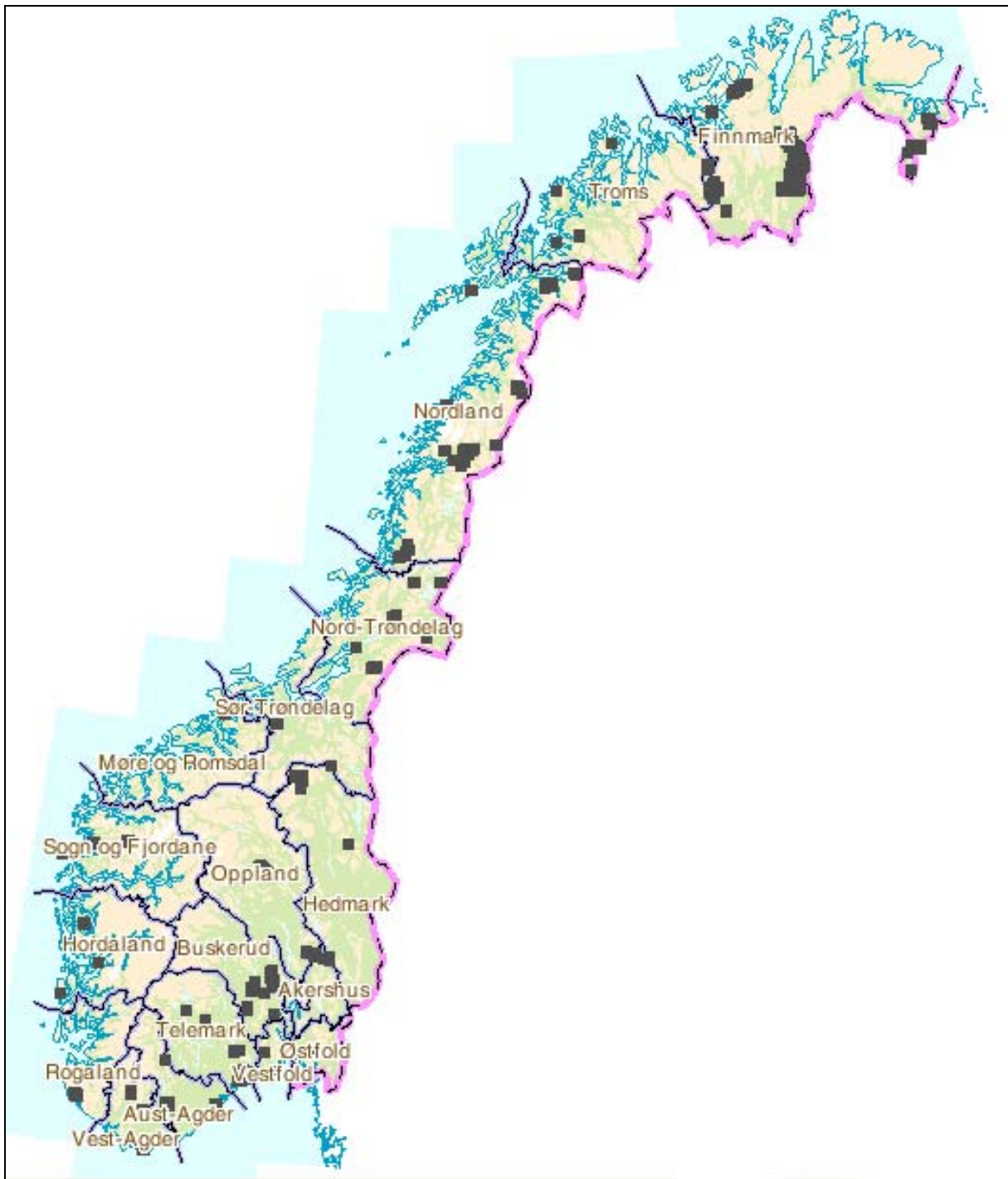
	Bergrettigheter Pr. 31.12.2004		Tilgang 2005		Avgang 2005		Bergrettigheter pr. 31.12.2005	
	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private
Mutinger		37		1				38
Gamle utmål:								
Lengdeutmål	15						15	
Flateutmål								
Nye utmål								
Lengdeutmål								
Flateutmål	5	4					5	4
	20	41		1			20	42
	61		1		0		62	

8.3.7 Bergrettigheter Nordlandske bergdistrikt pr. 31.12.05

	Bergrettigheter Pr. 31.12.2004		Tilgang 2005		Avgang 2005		Bergrettigheter pr. 31.12.2005	
	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private
Mutinger		81		139		6		214
Gamle utmål:								
Lengdeutmål								
Flateutmål								
Nye utmål								
Lengdeutmål								
Flateutmål	13	12					13	12
	13	93		139		6	13	226
	106		139		6		239	

8.3.8 Bergrettigheter Troms og Finnmark bergdistrikt pr. 31.12.05

	Bergrettigheter Pr. 31.12.2004		Tilgang 2005		Avgang 2005		Bergrettigheter pr. 31.12.2005	
	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private	Staten	Private
Mutinger		447		110		96		461
Gamle utmål:								
Lengdeutmål		49						49
Flateutmål								
Nye utmål								
Lengdeutmål								
Flateutmål								
		496		110		96		510
	496		110		96		510	

8.3.9 Oversikt over mutingsområder i Norge

8.4 Saksbehandling etter kap. VII-a pbl

8.4.1 Meldinger som er ferdigbehandlet i 2005

Firma	Kommune	Råstoff	Areal (daa)	Volum (mill m ³)	Merknad
Bartjernmoen Grus AS	Ullensaker	Grus	1.175	12,0	trukket
Egersund Granitt AS	Eigersund	Blokkstein	535		
Elkem Salten AS	Rana	Kvarts	100-130	3,77	
Feiring Bruk AS	Eidsvoll	Pukk	249	3,4	
Forsand Sandkompani AS	Forsand	Grus			
Modalen kommune	Modalen	Grus	58	0,390	

8.4.2 Konsekvensutredninger som er ferdigbehandlet i 2005

Firma	Kommune	Råstoff	Areal (daa)	Volum (mill m ³)	Merknad
Velde Pukk AS	Sandnes	Pukk	220	15,0	Tilleggsutr.
Blue Pearl AS	Porsgrunn	Blokkstein	7	7	

8.4.3 Meldinger i henhold til forskriftenes vedlegg II.

Firma	Kommune	Råstoff	Areal (daa)	Volum (mill m ³)	KU Ja/Nei
Ailu Fuchsitt AS	Kautokeino	Blokkstein	190	-	Nei
Forsand Sandkompani AS	Forsand	Sand	85	1,8	Ja
Gunnar Holth Grusforretning AS	Kongsvinger	Grus	129	1,2	Nei
Modalen kommune	Modalen	Grus	80	0,66	Ja
Optiroc-Grini	Rælingen	Leire	183	0,7	Nei
Modalen kommune	Modalen	Grus	58	0,390	

9. SVALBARD

9.1 Oversikt over funnpunkter på Svalbard à jour 2.mai 2006

FORKLARING TIL FUNNPUNKTLISTEN:

Lnr.: - ”løpenummer” - nummer som brukes ved internt saksbehandling hos Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard og som identifikasjon ved plotting av funnpunktene på kart.

Koordinater/område: - koordinater oppgitt i UTM-systemet, som grader, minutter og sekunder, eller bare navn på området. Kartdatum som er brukt er ED 50 eller WGS 84.

Eier: - selskap/person som eier funnpunktet. Navnene er forkortet slik:

NO – Northlight Oil A/S, Hatlen 1, 6240 ØRSKOG

NOX – NOX Polaris DA, Postboks 555, 9171 LONGYEARBYEN

SNSG – Store Norske Spitsbergen Grubekompani A/S, Postboks 613, 9171 LONGYEARBYEN

SNSK – Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S, Postboks 613, 9171 LONGYEARBYEN

SNG – Store Norske Gull A/S, Postboks 613, 9171 LONGYEARBYEN

SVO – Svalbard Oil Company AS, Hatlen 1, 6240 ØRSKOG

Merket: - funnpunktanmelderens nummer på funnpunkmerket.

Dato og tidspunkt: - Merkedato (dd.mm.år) samt klokkeslett.

Kart: - Kartblad i Norsk Polarinstituttets 1:100 000 serie som funnpunktet ligger på.

***:** - Funnpunkt som det er begjært utmål på.

Prøve: - Funnpunktprøve.

Geol.ind = Geologiske indikasjoner på petroleum

Foss.ba. = fossilførende bergart

Lnr.	Koordinater/område:	Eier:	Merket:	Dato:	Tid:	Kart:	Prøve:
8395	Lågsnyta, Reindalen	SNSG	SNSK-01-2001	14.08.01	11.15	B10	Kull
8396	Lågsnyta, Reindalen	SNSG	SNSK-02-2001	14.08.01	11.25	B10	Kull
8397	Litledalsfjellet, Reindalen	SNSG	SNSK-03-2001	14.08.01	12.30	B10	Kull
8398	Litledalsfjellet, Reindalen	SNSG	SNSK-04-2001	14.08.01	12.40	B10	Kull
8403	Carolinedalen	NOX	NOX V	05.08.02	14.00	C9	Foss.ba.
8404	Blomstrandøya 78°57'53"N/12°02'44"E	SNSK	01-2002	16.04.02	10.05	A7	Marmor
8405	Blomstrandøya 78°57'53"N/12°02'42"E	SNSK	02-2002	16.04.02	10.15	A7	Marmor
8406	Blomstrandøya 78°57'53"N/12°02'??"E	SNSK	03-2002	16.04.02	10.25	A7	Marmor
8407	Blomstrandøya 78°57'52,83"N/12°02'41,71"E	SNSK	04-2002	16.04.02	10.35	A7	Marmor
8408	Blomstrandøya 78°57'48,06"N/12°03'45"E	SNSK	05-2002	16.04.02	11.00	A7	Marmor
8409	Blomstrandøya 78°57'48"N/12°03'45"E	SNSK	06-2002	16.04.02	11.10	A7	Marmor
8410	Blomstrandøya 78°57'48"N/12°03'46"E	SNSK	07-2002	16.04.02	11.25	A7	Marmor
8411	Blomstrandøya 78°57'51"N/12°03'45"E	SNSK	08-2002	16.04.02	11.45	A7	Marmor
8412	Hopen	SVO	1	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8413	Hopen	SVO	2	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8414	Hopen	SVO	3	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8415	Hopen	SVO	4	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8416	Hopen	SVO	5	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8418	Hopen	SVO	7	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8420	Hopen	SVO	9	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8422	Hopen	SVO	11	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8423	Hopen	SVO	12	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.

Lnr.	Koordinater/område:	Eier:	Merket:	Dato:	Tid:	Kart:	Prøve:
8424	Hopen	SVO	13	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8425	Hopen	SVO	14	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8427	Hopen	SVO	16	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8429	Hopen	SVO	18	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8431	Hopen	SVO	20	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8432	Hopen	SVO	21	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8433	Hopen	SVO	22	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8434	Hopen	SVO	23	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8435	Hopen	SVO	24	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8436	Hopen	SVO	25	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8437	Hopen	SVO	26	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8438	Hopen	SVO	27	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8440	Hopen	SVO	29	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8441	Hopen	SVO	30	01.10.02	12.50	G14	Geol.ind.
8442	Bellsund	SVO	153	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8443	Bellsund	SVO	154	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8444	Bellsund	SVO	155	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8445	Bellsund	SVO	156	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8446	Bellsund	SVO	157	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8447	Bellsund	SVO	158	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8448	Bellsund	SVO	159	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8449	Bellsund	SVO	160	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8450	Bellsund	SVO	161	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.*
8451	Bellsund	SVO	162	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.*
8452	Bellsund	SVO	163	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8453	Bellsund	SVO	164	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8454	Bellsund	SVO	165	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8455	Bellsund	SVO	166	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8456	Bellsund	SVO	167	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.*
8457	Bellsund	SVO	168	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8458	Bellsund	SVO	169	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8459	Bellsund	SVO	170	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8460	Bellsund	SVO	171	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.*
8461	Bellsund	SVO	172	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8462	Bellsund	SVO	173	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8463	Bellsund	SVO	174	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8464	Bellsund	SVO	175	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8465	Bellsund	SVO	176	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.*
8466	Bellsund	SVO	177	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.*
8467	Bellsund	SVO	178	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8468	Bellsund	SVO	179	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8469	Bellsund	SVO	180	14.05.04	13.55	B9	Geol.ind.
8470	St. Jonsfjorden	SNG	10-2002	19.06.04	16.15	B8	Chalcopyr.
8471	St. Jonsfjorden	SNG	11-2003	20.09.04	16.30	B8	Sulfider
8472	St. Jonsfjorden	SNG	09-2002	19.06.04	16.40	B8	Listvenitt
8473	Isfjorden	SVO	1	28.09.05	14.07	B9	Geol.ind.
8474	Isfjorden	SVO	1	28.09.05	14.19	B9	Geol.ind.
8475	Isfjorden	SVO	1	28.09.05	14.30	B9	Geol.ind.
8476	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8477	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8478	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8479	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8480	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8481	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8482	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8483	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8484	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8485	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8486	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8487	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8488	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.

Bergvesenets årsrapport 2005

Lnr.	Koordinater/område:	Eier:	Merket:	Dato:	Tid:	Kart:	Prøve:
8489	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8490	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8491	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8492	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8493	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8494	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8495	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8496	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8497	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8498	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8499	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8500	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.
8501	Billefjorden	NO	1	27.09.05	15.21	C8	Geol.ind.

Trondheim 02.05.2006

OVERSIKT OVER UTMÅL PÅ SVALBARD PR. 01. JANUAR 2006

Utmålshaver		antall	areal km ²
Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S (SNSK)		189	2.978,07
Store Norske Spitsbergen Grubekompani A/S (SNSG)		127	
Trust Arktikugol (TA)		50	474,25
Northlight Oil AS (NO)		9	89,69
Nox Polaris DA (NP)		1	9,8
Reistad Consult AS (RC)		2	19,88
Svalbard Mineral AS (SM)		2	19,97
		380	3.591,66

I. OKKUPANTUTMÅL FRI FOR ÅRSAVGIFT. JFR. BVO § 35 - 3. I alt 161 utmål.

Ma. nr.	Traktateiendommens navn:	Nåværende eier:	Utmål nr.	Tildelt datum:	Endelig datum:	Arbeidsplikt
12	Indre Lågfjord	SNSG	1-5	25.07.33	08.04.35	01.10.40
12	Indre Lågfjord	SNSG	6-62	20.09.37	16.04.38	01.10.43
17	Grønfjordbotn	SNSK	1-8	23.08.37	07.04.38	01.10.43
18	Grøndal	SNSK	1-26	18.07.39	11.04.40	01.10.45
19	Barentsburg	TA	1-6	04.10.37	16.04.38	01.10.43
20	Colesbukta	SNSK	1-4	16.10.39	20.05.40	01.10.45
21	Grumant	TA	1-8	05.10.37	16.04.38	01.10.43
22	Longyeardal	SNSK	1-20	07.07.39	11.04.40	01.10.45
23	Adventdal	SNSK	1-13	14.01.38	26.07.38	01.10.43
23	Adventdal	SNSG	14-22	14.01.38	26.07.38	01.10.43
30	Pyramiden	TA	1-5	06.10.37	16.04.38	01.10.43

II. ALMINNELIGE UTMÅL PÅ EGEN GRUNN. I alt 77 utmål.

Ma. nr.	Traktateiendommens navn:	Nåværende eier:	Utmål nr.	Tildelt datum:	Endelig datum:	Arbeidsplikt
12	Indre Lågfjord	SNSG	63-81	13.08.62	26.03.63	01.10.68
17	Grønfjordbotn	SNSK	9-10	13.08.62	26.03.63	01.10.68
18	Grøndal	SNSK	28-39	13.08.62	26.03.63	01.10.68
20	Colesbukta	SNSK	5	13.08.62	26.03.63	01.10.68
22	Longyeardal	SNSK	21-30	13.08.62	26.03.63	01.10.68
25	Saksedal	SNSK	1-29	13.08.62	26.03.63	01.10.68
32	Bohemianflya	TA	4-7	08.07.71	08.06.72	01.10.77

III. ALMINNELIGE UTMÅL, IKKE EGEN GRUNN. I alt 122 utmål.

Benevnelse	Nåværende eier:	Utmål nr.	Tildelt datum:	Endelig datum:	Arbeidsplikt:
Reindalen	SNSG	1-8	14.08.62	26.03.63	01.10.68
Stemmevatnet	TA	1	12.06.64	14.04.65	01.10.70
Kaldbukta	TA	6-8	23.08.65	24.03.66	01.10.71
Indre Adventdalen	SNSK	1-6	20.08.69	08.04.70	01.10.75
Pyramiden	TA	6	13.07.70	29.04.71	01.10.76
Longyeardal	SNSK	31-35	15.07.70	29.04.71	01.10.76
Bjørnøya	SNSK	1-5	06.08.71	08.06.72	01.10.77
Reindalen	SNSG	9-11	13.05.75	04.04.76	01.10.81
Sinkholmen	SNSK	1-2	01.09.75	04.04.76	01.10.81
Gipshuken	SNSK	1-6	01.09.75	04.04.76	01.10.81
Kapp Mineral	SNSK	1-2	01.09.75	04.04.76	01.10.81
Tunheim	SNSK	1-8	09.08.76	14.04.77	01.10.82
Kongressvatnet	TA	1	09.08.78	14.04.79	01.10.84
Bjørnøya	SNSK	6-11	17.09.81	29.07.82	01.10.87

Benevnelse	Nåværende eier:	Utmål nr.	Tildelt datum:	Endelig datum:	Arbeidsplikt:
Øvre Reindalen	SNSG	1-7, 20-21	17.09.81	29.07.82	01.10.87
Petuniabukta	TA	1	24.08.87	30.05.88	01.10.93
Kvadehuken	SNSK	1-3	05.09.89	05.04.90	01.10.95
Slaknosa	SNSG	1	04.09.90	24.03.91	01.10.96
Svansen	SNSK	1-3	15.08.95	01.03.96	01.10.01
Blåhuken	NO	1-3	17.09.96	30.03.97	01.10.02
Kapp Laila	SNSK	1-11	19.08.97	28.02.98	01.10.03
Ebbadalen	TA	1-3	19.08.97	28.02.98	01.10.03
Svansen	SNSK	4-6	25.08.98	29.03.99	01.10.04
Zeipeldalen	TA	1-2	25.08.98	29.03.99	01.10.04
Ridderborgen	SM	1	07.04.99	23.10.99	01.10.04
Ingstadegga	SM	1	07.04.99	23.10.99	01.10.04
Billefjorden	TA	1-15	22.11.99	03.06.00	01.10.05
Deltanaset	RC	1-2	02.08.00	05.03.01	01.10.06
Hopen	NO	1-3	23.09.03	01.04.04	01.10.09
Carolinedalen	NP	1	23.09.03	01.04.04	01.10.09
Hopen	NO	4-6	02.12.03	09.06.04	01.10.09

IV. TIDLIGERE OKKUPANTUTMÅL, NÅ ALMINNELIGE UTMÅL M/ÅRSAVGIFT. I alt 20 utmål.

Ma. nr. navn:	Nåværende eier:	Utmål nr.	Tildelt datum:	Endelig datum:	Arbeidsplikt
10 Søre Lågfjord	SNSG	1-3	27.10.37	17.05.38	01.10.43
13 Nordre Lågfjord	"	1-13	20.05.38	09.12.38	01.10.43
14 Kolfjellet	SNSK	1-4	10.11.37	17.05.38	01.10.43

SAMMENDRAG

Okkupantutmål uten årsavgift	161	utmål
Alminnelige utmål m/årsavgift:		
a) grunneier	77)	
b) ikke grunneier	122)	219 utmål
c) tidl. okkupantutmål	20)	
<u>Ialt:</u>	<u>380</u>	<u>utmål</u>

Trondheim 03. januar 2006

9.3 Forvaltning og saksbehandling Svalbard 2001 – 2005

SAKSTYPE	2001	2002	2003	2004	2005
Bergrettigheter:					
- anmeldte funnpunkt	11	43	38	90	3
- tildelte utmål	0	0	7	0	0
Konsekvensutredninger etc					
- konsekvensutredninger	1	-	1		
Høringssaker					
- arealplaner	-	-	-	6	4
- verneplaner	-	-	-	1	1
- annet	-	-	-	-	-
Tilsyn					
- tilsyn	-	-	26	37	10

Utmål Svalbard, pr. 01.01.2004

